

ΝΟΜΠΛ ΣΜΙΘ

ΤΟ
ΕΙΦΟΣ
ΤΟΥ
ΑΠΟΛΛΩΝΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: SWORD OF APOLLO
Από τις Εκδόσεις Thomas Dunne Books, Νέα Υόρκη 2015
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το ξίφος του Απόλλωνα**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Noble Smith
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Θεοδώρα Δαρβίρη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοστάθη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Δημήτρης Χαροκόπος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Noble Smith, 2015
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Michael Heywood/istock,
Volodymyr Goinyk/shutterstock, DianaHirsch/istock
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2016

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2016

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1452-2
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1453-9

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

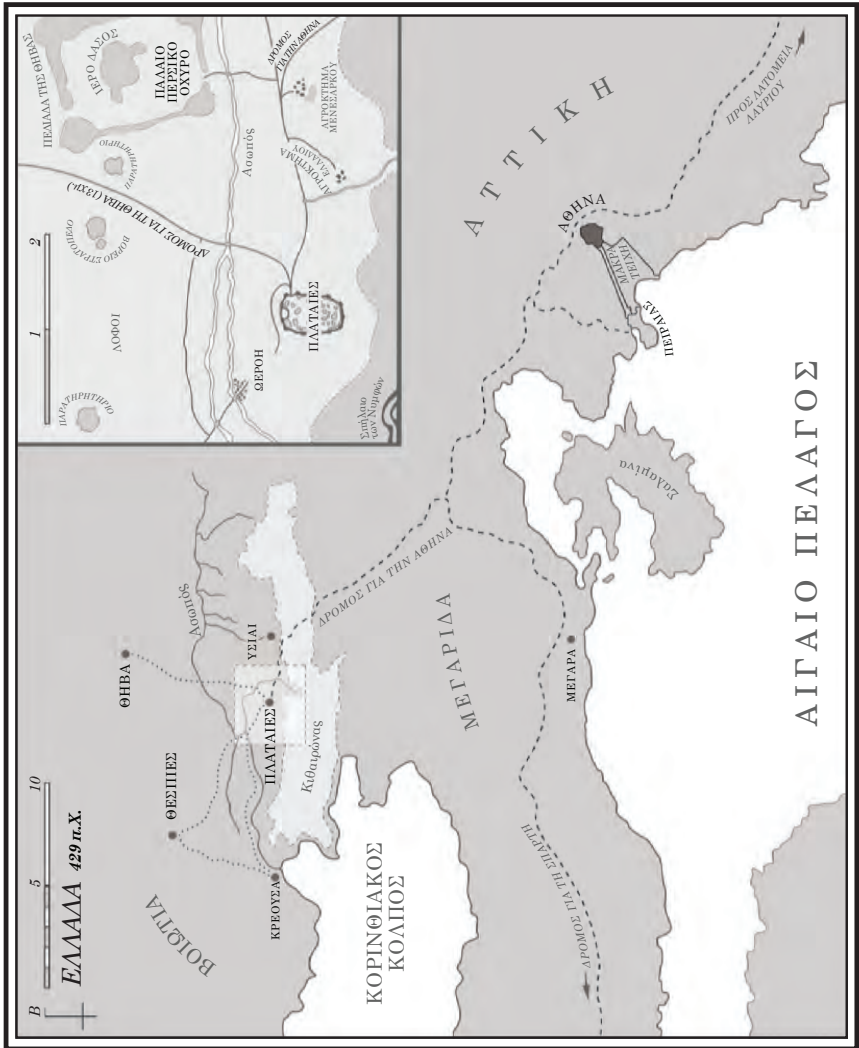
ΝΟΜΠΛ ΣΜΙΘ

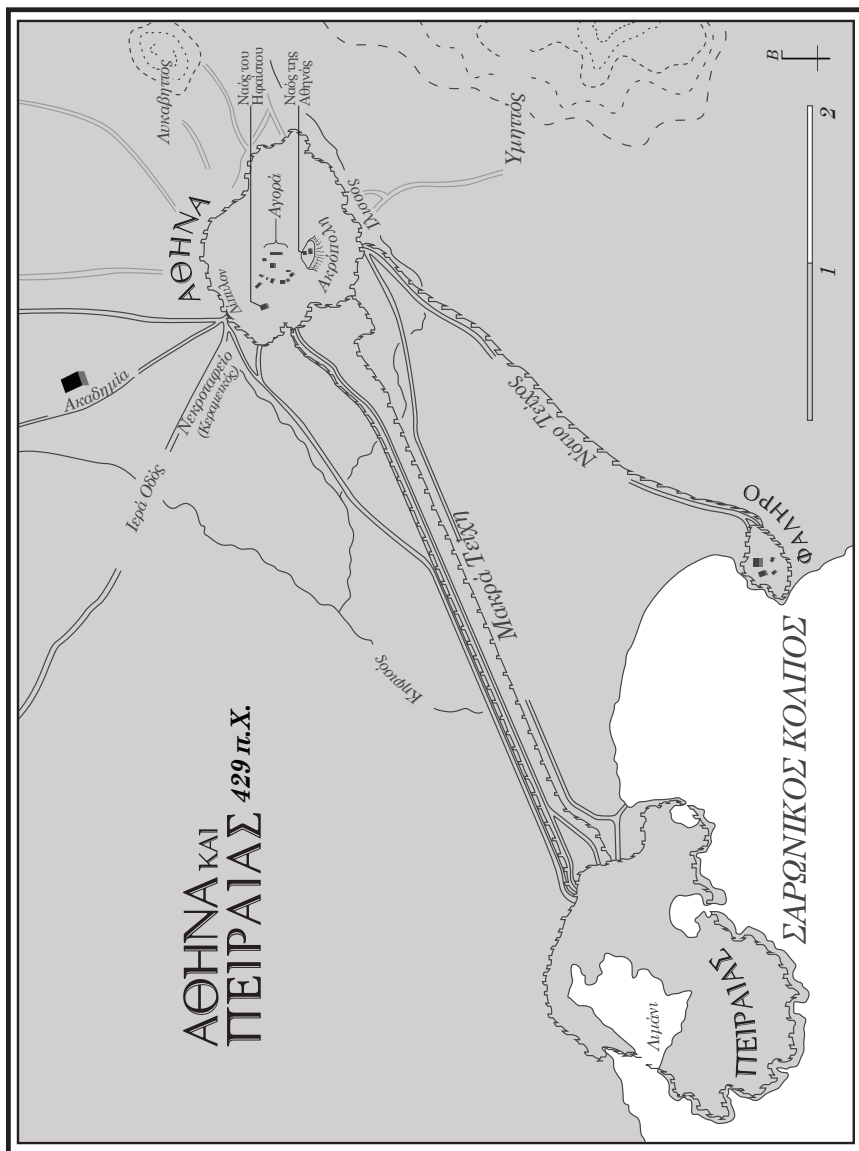
ΤΟ
ΕΙΦΟΣ
ΤΟΥ
ΑΠΟΛΛΩΝΑ

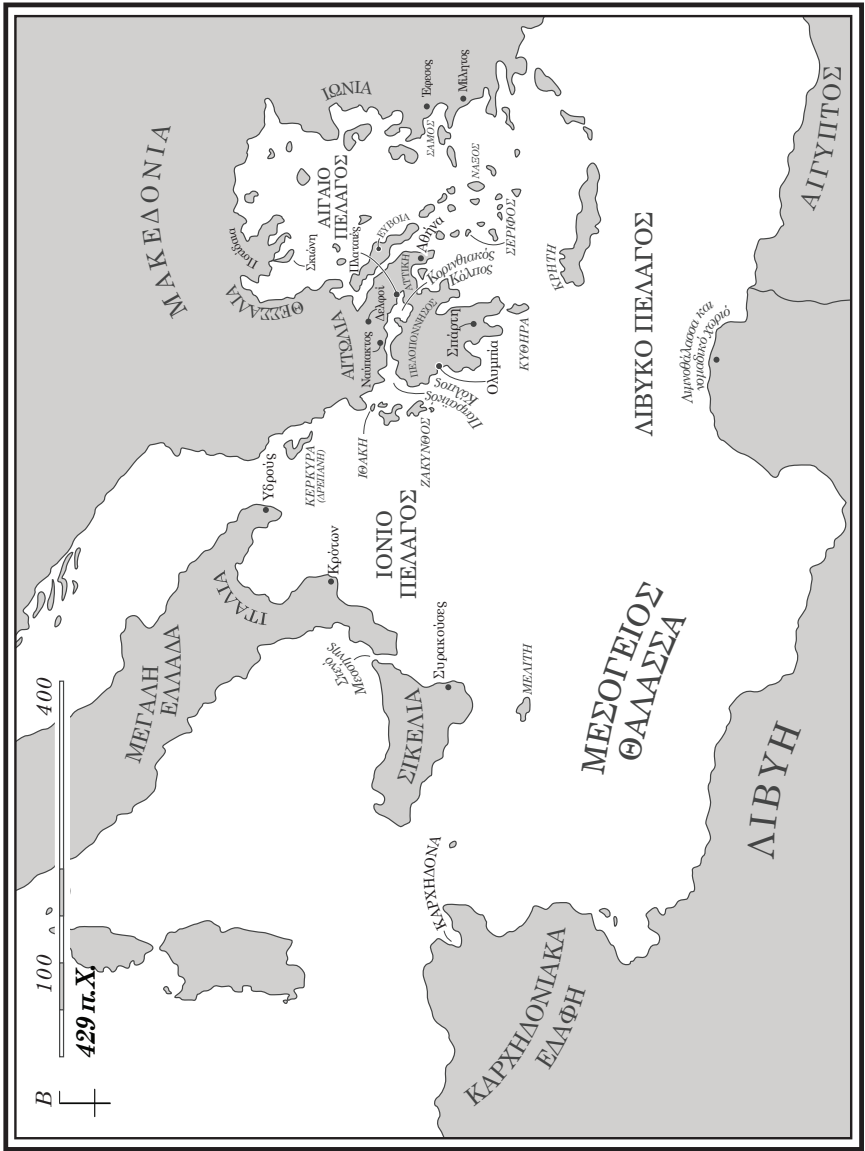
*Μετάφραση:
Θεοδώρα Δαρβίση*

*Για τους θείους μου:
Ρόμπερτ Μπάρτον Σμιθ και Ρίτσαρντ Νομπλ Σμιθ*

Ούτος δ' ανήρ άριστος όστις ελπίζι πέποιθεν αιεί.*

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ Ο ΑΘΗΝΑΙΟΣ

* «Γενναίος αυτός που πάντοτε ελπίζει», Ευριπίδη, *Ηρακλής Μαινόμενος*, στ. 105, μτφρ. Τάσος Ρούσσοσ, εκδ. Κάκτοσ, Αθήνα, 1993. (Σ.τ.Μ.)

Το ξίφος του Απόλλωνα είναι ένα έργο μυθοπλασίας εμπνευσμένο από ιστορικά γεγονότα. Έτσι, για τις ανάγκες της πλοκής, το ιστορικό υλικό εμπλουτίζεται με πρόσωπα, τοπωνύμια, γεγονότα και άλλες λεπτομέρειες που αποτελούν προϊόντα της φαντασίας του συγγραφέα.

ΜΕΡΟΣ Ι

Η αποτυχία της ύπουλης επίθεσης στην πόλη-κράτος των Πλαταιών έπεσε σαν κεραυνός στη φρυγμένη βουνοπλαγιά, που πήρε φωτιά και σάρωσε τα πάντα. Ο μεγάλος πόλεμος ανάμεσα στην Αθήνα και τη Σπάρτη είχε ξεκινήσει. Οι Σπαρτιάτες εισέβαλαν στην Αττική, και οι Αθηναίοι κρύφτηκαν πίσω από τα πελώρια τείχη της Ακρόπολής τους, αρνούμενοι να αντιμετωπίσουν τον εχθρό στην ξηρά, αφού ο πολυάριθμος στόλος τους είχε τον απόλυτο έλεγχο των θαλασσών. Για δύο μισά χρόνια οι Σπαρτιάτες οπλίτες και οι σύμμαχοί τους ρήμαζαν τα αθηναϊκά εδάφη, καίγοντας σπίτια, ξεριζώνοντας αμπέλια, ισοπεδώνοντας σπαρτά. Στο διάστημα αυτό είχαν αφήσει τις Πλαταιές και τη Βοιωτία στην ησυχία τους. Εντελώς ξαφνικά όμως, η πολιτική του εχθρού άλλαξε. Για άλλη μία φορά οι υπηρέτες της σπαρτιατικής δυναρχίας έστρεψαν τα αδηφάγα μάτια τους στις εύφορες κοιλάδες της Βοιωτίας και στην περήφανη ακρόπολη που με περισσή αυθάδεια τους είχε αφήσει...

– ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΑΠΥΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΧΑΜΕΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ,
ΓΡΑΜΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ «ΕΞΟΡΙΣΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ»

ΒΟΙΩΤΙΑ, ΜΗΝΑΣ ΔΑΜΑΤΡΙΟΣ (ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ), 429 Π.Χ.

νας μαινόμενος ταύρος και ένας απρόμητος νεαρός άντρας έστεκαν ο ένας απέναντι στον άλλο, με τη ματιά του ενός καρφωμένη στη ματιά του άλλου.

Βρίσκονταν πάνω σε έναν γυμνό λόφο, κάτω από τον ήλιο του μεσημεριού, ενώ ένα απαλό αγέρι ψιθύριζε μέσα από τα ξερά γαϊδουράγκαθα και τα ψηλά αγριόχορτα. Η ουρά του ταύρου πηγαينوερχόταν απειλητικά χτυπώντας πάνω στα μυώδη καπούλια του, διώχνοντας τις μύγες που είχαν στήσει χορό ολόγυρά του. Ρουθούνισε εκκωφαντικά: ένας άγριος ήχος που έβγαινε μέσα από το τεράστιο κεφάλι του – μια προειδοποίηση να μην τον πλησιάσουν. Το θηρίο ήταν πελώριο. Το πιο μεγαλόσωμο στη Βοιωτία. Το μεγαλύτερο που είχε δει ποτέ ανθρώπου μάτι.

Μα ο νεαρός άντρας ούτε που βλεφάρισε. Είχε καρφώσει το βλέμμα στον ταύρο, τα ρωμαλέα πόδια του πατούσαν γερά στη γη. Το όνομά του ήταν Νικίας ο Πλαταιεύς και είχε εξασκηθεί από την παιδική του ηλικία στην πολεμική τέχνη του παγκρατίου – που μάθαινε στον πολεμιστή να αντιστέκεται στην αμείλικτη πίεση μιας μάχης με φάλαγγες. Η σκληρή προπόνηση είχε χαρίσει στο σώμα του δύναμη και ευελιξία.

Πάνω απ' όλα όμως, τον είχε προικίσει με γενναιότητα.

Παρέμεινε ασάλευτος στη θέση του, μολονότι ήξερε ότι το ζώο είχε δεκαπλάσιο βάρος από το δικό του. Παρότι ο ταύρος είχε ξεκοιλιάσει πέντε άντρες στη διάρκεια της δεκαετούς βασιλείας του ως Βασιλιά των Ταύρων.

«Ήρεμα», ψιθύρισε ο Νικίας, γέρνοντας ελαφρά το κεφάλι προς

τα αριστερά. Πριν από καιρό, ένα βίαιο χτύπημα είχε σπάσει τη μύτη και την κόγχη του ματιού του. Οι πληγές είχαν επούλωθεί, αλλά τα χαρακτηριστικά στην αριστερή πλευρά του προσώπου του είχαν αλλοιωθεί κάπως – θαρρείς και ένας δεξιотέχνης γλύπτης είχε σκαλίσει ένα όμορφο πρόσωπο στο μισό ενός μαρμαρίνου κεφαλιού πριν παραδώσει τη σμίλη και το σφυρί σε έναν άπειρο μαθητευόμενο για να αποτελειώσει τη δουλειά. Η μύτη του, κάποτε ίσια και περήφανη, είχε στραβώσει, και το μάτι στην αριστερή πλευρά αλληθώριζε διαρκώς.

Ο ταύρος έβγαλε ένα μουγκρητό αγανάκτησης και ο Νικίας επανέλαβε την εντολή του: «Ήρεμα». Καντός ιδρώτας κυλούσε στο μέτωπό του και έσταζε στα μάτια του. Χαμήλωσε το αδρό του πρόσωπο και έτριξε τα δόντια. Όχι, δε θα υποχωρούσε. «Ολύμπιε Δία», προσευχήθηκε χαμηλόφωνα, «προστάτεψέ με...»

Ο ταύρος ρουθούνισε κι έκανε ένα απειλητικό βήμα προς τα εμπρός. Και πάλι ο Νικίας έμεινε ασάλευτος.

«Νεαρέ κύριε», ακούστηκε η αγχωμένη φωνή ενός αγοριού από την άλλη πλευρά του λόφου, πίσω από τον ταύρο. «Τι να κάνω;»

Με το βλέμμα πάντα καρφωμένο στα γουρλωμένα, κατακόκκινα μάτια του ταύρου, ο Νικίας απάντησε με ήρεμη αλλά δυνατή φωνή: «Φέρ' τη, Μούλα. Γρήγορα!»

Κάτι σαν βουητό ανέβηκε βαθιά μέσα από τον λαιμό του ταύρου, που έξυνε τη γη – τα λαγόνια του κυμάτιζαν καθώς ετοιμαζόταν για την επίθεση. Ο Νικίας κατέπνιξε την παρόρμηση να φύγει τρέχοντας σαν τον λαγό. Σχεδόν ένιωθε τα κέρατα του ζώου να διαπερνούν τα σωθικά του, να πετάνε τη ζωή του στο χώμα. «Μούλα,» φώναξε επιτακτικά. «Είπα τώρα!»

Ακούστηκε ο υπόκωφος ήχος μιας κουδούνας και ο ταύρος γύρισε το κεφάλι με τόσο τρομακτική ταχύτητα για ογκώδες ζώο, βγάζοντας ένα ενθουσιώδες μουγκρητό.

Πίσω από το ύψωμα πρόβαλε το μαλλιαρό κεφάλι ενός δωδεκάχρονου αγοριού. Σκαρφάλωσε στον λόφο τραβώντας με δύναμη ένα σκοινί περασμένο γύρω από το στιλπνό τρίχωμα μιας κατάλευκης αγελάδας που πάσχιζε να ελευθερωθεί, ενώ η ορειχάλκινη κου-

δούνα που κρεμόταν από τον λαιμό της χτυπούσε σε κάθε βήμα της.

Ο ταύρος αντέδρασε λες και ήταν μαγεμένος. Έριξε μια τελευταία ματιά στον Νικία, φτερνίστηκε εκκωφαντικά και βάδισε νωχελικά αλλά αποφασιστικά προς την αγελάδα. Πριν καν προλάβουν το ψηλόλιγνο αγόρι και η αγελάδα να σταματήσουν στην κορυφή του λόφου, ο ταύρος καβάλησε την αγελάδα, εισδύοντας μέσα της αμήχανα αλλά ξέφρενα.

Ο Νικίας σφούγγισε τον ιδρώτα που έσταζε στα μάτια του και αναστέναξε. Παραλίγο.

«Τι να κάνω;» ρώτησε ο Μούλα, μορφάζοντας καθώς η αγελάδα μούγκριζε δυνατά μες στο αυτί του.

«Θα αφήσουμε για λίγο τον Αστερίωνα να κάνει τη δουλειά του», είπε ο Νικίας χαμογελώντας πλατιά και πήρε το σκονίι από το χέρι του Μούλα.

Ο Αστερίων ο ταύρος το είχε σκάσει από τον στάβλο τους στο αγρόκτημα μες στα άγρια μεσάνυχτα. Ο Νικίας και ο Μούλα τον είχαν εντοπίσει σε ένα από τα κυματιστά βοσκοτόπια της Βοιωτίας έπειτα από κοπιαστική αναζήτηση ωρών και σέρνοντας μαζί τους τη νωθρή αγελάδα. Το στυλινό ζώο, όπως είχε μάθει ο Νικίας τόσα χρόνια, ήταν ο μόνος τρόπος για να δελεάσουν τον ταύρο να επιστρέψει στο κτήμα. Μόλις ο ταύρος άφηνε τον σπόρο του, θα γινόταν πειθήνιος σαν οικόσιτο σκυλί, τουλάχιστον για λίγο, και θα τους ακολουθούσε πίσω στο σπίτι, κολλημένος δίπλα στην αγελάδα και χαϊδεύοντάς τη με τη μουςούδα του σαν μεθυσμένος εραστής.

Τώρα όμως βρίσκονταν σε απόσταση εξήμισι χιλιομέτρων από το κτήμα τους και κοντά σε θηβαϊκό έδαφος. Αλλά ο Νικίας είχε φύγει τόσο βιαστικά που είχε ξεχάσει να πάρει μαζί του το μαστίγιό του: ένα μαστίγιο που του είχε φτιάξει ο πατέρας του Μούλα – τεχνίτης επιδέξιος στα δέρματα– από ολόκληρη δορά βοδιού. Ήταν όπλο φονικό και μπορούσε να ξεσκίσει άνθρωπο, αλλά με τον Αστερίωνα ήταν εντελώς άχρηστο. Το παραμικρό χτύπημα από πετσί στα οπίσθια τρέλαινε το ζώο, που αποκτούσε τη δολοφονική ορμή του Μινώταυρου. Αλλά για τα οπίσθια των Θηβαίων βόλευε μια χαρά.

«Καλύτερα να πηγαίνουμε», είπε ο Μούλα ανήσυχος.

Ο Νικίας έβγαλε κάτι σαν γρούλισμα, θαρρείς και του έλεγε *Μη με εκνευρίζεις.*

Ο λόφος στον οποίο βρίσκονταν ήταν ένας ξερότοπος ανάμεσα στις Πλαταιές και τη Θήβα, κοντά στα ιερά χώματα της τελευταίας μάχης των Περσικών Πολέμων, όπου, πενήντα χρόνια πριν, οι ελληνικές συμμαχικές δυνάμεις είχαν συνθλίψει ένα εκατομμύριο Πέρσες και ένα μικρό θηβαϊκό απόσπασμα. Η Θήβα ήταν η μόνη ελληνική πόλη-κράτος που είχε προσφέρει γην και ύδωρ και στους δύο Πέρσες βασιλείς οι οποίοι είχαν επιχειρήσει –και αποτύχει– να κατακτήσουν την Ελλάδα. Εκατοντάδες χιλιάδες Πέρσες είχαν χάσει τη ζωή τους εκεί... Στο έδαφος υπήρχαν ακόμη διάσπαρτα, ξασπρισμένα οστά. Και ο παππούς του Νικία, ο Μενέσαρκος, μόλις δεκαέξι ετών τότε, είχε δοξαστεί ως ήρωας εκείνης της φημισμένης μάχης, επικεφαλής της πρώτης επίθεσης μαζί με τους Σπαρτιάτες συμμάχους ενάντια στο αχανές χωμάτινο φρούριο, το αποκαλούμενο Περσικό Οχυρό. Εκεί είχε αιχμαλωτίσει τον πατέρα του Μούλα, τον Σαΐντ, που ήταν ακόλουθος ενός αδιάσπαστου Πέρση άρχοντα. Όταν τελείωσε ο πόλεμος, ο Μενέσαρκος έγινε διάσημος ολυμπιονίκης στο παγκράτιο και στη συνέχεια αξιοσέβαστος στρατηγός, και ο Μούλα, όλα αυτά τα χρόνια, υπηρετούσε την οικογένεια του Νικία με αφοσίωση. Πλέον ο Μενέσαρκος ήταν ο άρχων των Πλαταιών – ο εκλεγμένος ηγέτης στην ανεξάρτητη πόλη-κράτος τους.

Και ο παππούς του Νικία λάτρευε τον Ασπερίωνα σαν να ήταν το πιστό σκυλί του.

«Έτσι που καθόμαστε, δίνουμε στόχο», μουρμούρισε ο Μούλα.

Ο Νικίας δεν απάντησε, αν και ήξερε ότι το αγόρι είχε δίκιο. Το μέρος δεν ήταν ασφαλές. Και ο ταύρος έκανε τόσο θόρυβο που και νεκρούς ανάσταινε. Με κάθε ώθηση μούγκριζε, ενώ τα σάλια έτρεχαν από το στόμα του.

«Υπομονή», συνέστησε ο Νικίας. «Τελειώνει».

Ο Νικίας κοίταξε με προσοχή βόρεια, προς τη Θήβα, αλλά οι κυματιστοί λόφοι και τα δέντρα έκρυβαν τα τείχη του εχθρού. Γύρισε το βλέμμα προς την αντίθετη κατεύθυνση, σαρώνοντας τους ελαφρά γυρτούς πρόποδες του Κιθαιρώνα, όπου φώλιαζε το οικογενειακό

του αγρόκτημα, δίπλα σε έναν παμπάλαιο ελαιώνα πλαισιωμένο με αμπέλια. Το μόνο που διέκρινε ήταν ο καπνός που ξετυλιγόταν πάνω από την καμινάδα του σπιτιού. Εκεί μέσα βρισκονταν η έγκυος γυναίκα του, η Καλλιτώ, και τα δίδυμα κοριτσάκια τους: φαντάστηκε και τις τρεις τους στην κουζίνα – την Καλλιτώ στον αργαλειό της και τα κορίτσια να μπουσουλάνε γύρω από τα πόδια της, παίζοντας με τα βαρίδια που ήταν δεμένα στις άκρες του νήματος.

Το σίτι είχε καεί ολοσχερώς δυόμισι χρόνια πριν, όταν οι Θηβαίοι εξαπέλυσαν ύπουλη επίθεση στο αγρόκτημά τους όπως και στην ακρόπολη των Πλαταιών – επίθεση κατά την οποία είχαν χάσει τη ζωή τους η μητέρα και οι περισσότεροι φίλοι του Νικία. Μα οι Πλαταιείς που βρισκονταν στην ύπαιθρο ανασυνέταξαν τις δυνάμεις τους και έσπευσαν στο πλευρό των αδελφών τους που ήταν παγιδευμένοι στην πόλη, κατατροπώνοντας τον εχθρό σε μια μεγάλη μάχη στις πύλες των Πλαταιών, όπου ο Νικίας οδήγησε τους συμπατριώτες του στη νίκη. Δύο εβδομάδες αργότερα, οι Πλαταιείς υπερίσχυσαν και ενός μικρού στρατού Σπαρτιατών –συμμάχων των Θηβαίων– που είχαν καταφτάσει στη Βοιωτία αμέσως μετά τη θηβαϊκή επίθεση. Πεντακόσιοι θερμοάιμοι Σπαρτιάτες είχαν αιχμαλωτιστεί στο στρατόπεδό τους στο παλιό Περισικό Οχυρό.

Πολλά χρόνια πριν, στους πολέμους ενάντια στους βάρβαρους εισβολείς, οι Σπαρτιάτες ήταν σύμμαχοι των Πλαταιών και της Αθήνας. Οι δεκαετίες όμως περνούσαν και το μίσος ανάμεσα σε Αθηναίους και Σπαρτιάτες –τις δύο μεγάλες ελληνικές δυνάμεις– θέρριευε. Έμοιαζαν με δύο αγέλες λύκων που μάλωναν πάνω από το κουφάρι ενός ελαφιού, έχοντας μπήξει τα κοφτερά τους δόντια στη δορά της λείας τους χωρίς καμία διάθεση να τραβήξουν τα ματωμένα τους σαγόνια. Οι Αθηναίοι ήταν θαλασσοκράτορες και έλεγχαν τα νησιά, διατηρώντας τον στρατό τους ασφαλή πίσω από τα τείχη της απέραντης ακρόπολής τους. Μολονότι όμως οι Σπαρτιάτες δε διέθεταν ισχυρό ναυτικό, κυριαρχούσαν στην ξηρά, και κανένα ελληνικό στράτευμα δεν τολμούσε να τους αντιμετωπίσει σε μάχη σώμα με σώμα.

Μόνο που η μικρή εκστρατευτική δύναμη που είχε αποτολμήσει

να εισέλθει σε έδαφος των Πλαταιών δυόμισι χρόνια πριν ξεχειλί-
ζε θράσος. Δεν περιμέναν από τους Πλαταιείς να διακινδυνέψουν
μια έξοδο από την ψηλότειχη ακρόπολή τους και να εξαπολύσουν
γενναία επίθεση κατά του σπαρτιατικού στρατοπέδου, με αποτέλε-
σμα ο εχθρός να αιφνιδιαστεί και να συντριβεί.

Όστόσο ο Νικίας δεν είχε λάβει μέρος σ' αυτή την ήττα των Σπαρ-
τιατών. Ανάρρωνε από τα τραύματα που είχε υπουστεί στα χέρια του
Θηβαίου κατασκόπου Ευρύμαχου, ενός άντρα που είχε αιχμαλωτί-
σει τον Νικία όταν επέστρεφε από ένα παράτολμο ταξίδι στην Αθή-
να για να προσλάβει μισθοφόρους, ενός άντρα που τον είχε βασα-
νίσει οδηγώντας τον ως το κατώφλι του θανάτου...

Έριξε μια ματιά στο δεξί του χέρι – ένα χέρι που είχε πια μόνο
τέσσερα δάχτυλα. Το μικρό, εκεί που φορούσε το δαχτυλίδι με τον
σφραγιδόλιθο, είχε κοπεί σύρριζα ώστε να παραδοθεί μαζί με το
δαχτυλίδι στον παλπού του, ως ειδοποίηση ότι ο διάδοχός του ήταν
αιχμάλωτος. Το δέρμα στο σημείο της ουλής ήταν ακόμη κοκκινω-
πό και ευαίσθητο. Αναρωτήθηκε αν θα επουλωνόταν ποτέ.

Ο Ευρύμαχος είχε λυγίσει τον Νικία τότε – τον είχε δέσει από
τους αστραγάλους και τον είχε κρεμάσει από τα δοκάρια ενός σκο-
τεινού υπογείου σαν κομμάτι κρέας. Ο εχθρός είχε ρημάξει το σώ-
μα του και είχε παίξει με το μυαλό του... τον είχε αδειάσει όπως το
κέρατο του βοδιού που καθαρίζουν με τη σμίλη εσωτερικά. Ύστερα
ο Θηβαίος τον είχε παραδώσει στους Σπαρτιάτες, που, με τη σειρά
τους, είχαν ανταλλάξει τον Νικία με ένα μέλος της βασιλικής οικο-
γένειας. Ο συγκεκριμένος πολεμιστής, αν και αρκετά χρόνια μεγα-
λύτερος από τον Νικία, ήταν φτυστός με αυτόν. Και δικαιολογημένα.
Με τον πρίγκιπα Αρχίλοχο ήταν πρώτα ξαδέλφια – εγγονί του Με-
νέσαρκου των Πλαταιών, ο οποίος είχε επισκεφτεί τη Σπάρτη μετά
την περσική ήττα ως καλεσμένος της βασιλικής οικογένειας. Εκεί, ο
νεαρός ήρωας των Πλαταιών είχε επιλεγεί εν αγνοία του για το πρό-
γραμμα «ορθής συνεύρεσης» – τον είχε αποπλανήσει ένα γυναικείο
μέλος του βασιλικού οίκου και είχε κλέψει το ισχυρό του σπέρμα...

«Νεαρέ κύριε;» ρώτησε ο Μούλα, κουνώντας το χέρι. «Δε φεύ-
γουμε καλύτερα;»

«Θες να επιχειρήσεις να τραβήξεις τον Αστερίωνα από τη δουλειά του;»

«Όχι, αλλά...»

«Σκάσε τότε, αδελφούλη», είπε ο Νικίας και τον χτύπησε ελαφρά στην πλάτη.

Ο Μούλα κατσούφιασε και χαμήλωσε το κεφάλι υπάκουα.

Το βλέμμα του Νικία ανηφόρισε τη δασόφυτη βουνοπλαγιά του Κιθαιρώνα ως πάνω ψηλά στην κορυφογραμμή, που έμοιαζε με ζάρες αλόγου που λικνίζεται. Εκεί βρισκόταν το Σπήλαιο των Νυμφών – το μέρος όπου είχαν κάνει για πρώτη φορά έρωτα με την Καλλιτώ. Τα μάτια του συνέχισαν το ταξίδι τους κατηφορικά, στην ακρόπολη των Πλαταιών, στους πρόποδες του βουνού. Τα επιβλητικά τείχη ύψους έξι μέτρων, στεφανωμένα με πυργίσκους κάθε σαράντα πέντε μέτρα, έστεκαν σαν ετοιμοπόλεμος, γεροδεμένος οπλίτης με πλήρη εξάρτυση.

Οι Θηβαίοι δεν είχαν καταφέρει να παραβιάσουν αυτά τα τείχη τη νύχτα της ύπουλης επίθεσης. Δε χρειάστηκε γιατί τους είχε ανοίξει τις πύλες ένας πολίτης των Πλαταιών – ο προδότης Ναυκλείδης, θεσμοθέτης, που είχε εξαγοραστεί από τον κατάσκοπο Ευρύμαχο... είχε εξαγοραστεί με περσικό χρυσάφι. Ο Ναυκλείδης είχε συνάψει μυστική συμμαχία με τους Θηβαίους και τους Σπαρτιάτες. Αλλά είχαν ηττηθεί, και ο Ναυκλείδης είχε δικαστεί και καταδικαστεί για εσχάτη προδοσία. Η τιμωρία του ήταν να ενδυθεί τον απεχθή «πέτρινο χιτώνα» – τον είχαν θάψει στην αγορά ως τη μέση και τον είχαν λιθοβολήσει μέχρι θανάτου πολίτες που είχε προσπαθήσει να εξοντώσει. Είχαν πετάξει τα οστά του έξω από τα όρια των Πλαταιών για να σαπίσουν σε κοινή θέα: ανίερη βεβήλωση ενός νεκρού, που σίγουρα θα βάραινε αιώνια τη σκιά του Ναυκλείδη στον άλλο κόσμο. Γιατί οι εκδικητικές Ερινύες θα καταδίωκαν το πνεύμα του για πάντα στον Άδη.

Μετά την ήττα τους, οι Θηβαίοι είχαν κουρνιαστεί ταπεινωμένοι πίσω από τα τείχη τους και έγλειφαν τις πληγές τους. Οι δε Σπαρτιάτες, φοβούμενοι αντίποινα ενάντια στους επίλεκτους πολεμιστές τους οι οποίοι είχαν αιχμαλωτιστεί στις Πλαταιές, είχαν στρέψει την

οργή τους στον στενότερο σύμμαχο των Πλαταιών –την Αθήνα–, καίγοντας σπίτια και ισοπεδώνοντας σοδειές στην Αττική, ενώ μισό εκατομμύριο Αθηναίοι και οι δούλοι τους παρέμεναν κλεισμένοι και ασφαλείς πίσω από τα τείχη της αχανούς Ακρόπολής τους.

Για τους επόμενους τριάντα μήνες, ούτε οι Θηβαίοι ούτε οι Σπαρτιάτες είχαν επιχειρήσει να επιτεθούν ξανά στις Πλαταιές. Οι Πλαταιείς στην ύπαιθρο έσπερναν, θέριζαν και δούλευαν όλοι μαζί για την κατασκευή μιας αποθήκης όπου θα έβαζαν όλες τις προμήθειες της ακρόπολης. Ο Νικίας και ο παππούς του, με τη βοήθεια των γειτόνων τους, είχαν ξαναχτίσει το σπίτι τους, αλλά μόνο όταν ο Νικίας ένιωσε καλύτερα μετά τα βασανιστήρια που είχε υποστεί από τον Ευρύμαχο. Χρειάστηκε να περάσουν μήνες πριν μπορέσει να ανακτήσει τις δυνάμεις του και να κρατήσει στα χέρια του σκεπάρι για να πελεκήσει δοκάρι ή να σηκώσει βαριές πέτρες για να χτίσει τοίχο. Η ανοικοδόμηση ωστόσο του σπιτιού –η ανέγερσή του από τις στάχτες στην ουσία– τον είχε βοηθήσει να ανακτήσει σιγά σιγά την ψυχή του.

Οι Σπαρτιάτες αιχμάλωτοι των Πλαταιέων είχαν απελευθερωθεί κατά ομάδες, λίγοι λίγοι κάθε μήνα, για να αποτρέψουν πιθανή μαζική εισβολή της Σπάρτης: Η πόλη-κράτος ήθελε να κερδίσει πολύτιμο χρόνο για να ετοιμαστεί για πολιορκία. Πλέον είχαν απομείνει ελάχιστοι αιχμάλωτοι μέσα στην ακρόπολη. Η κλεψύδρα άδειαζε σε βάρος της ειρήνης στη Βοιωτία. Όλοι στις Πλαταιές ήξεραν ότι αυτή η νημεία ανάμεσα σε δύο βίαιες καταγίδες έφτανε στο τέλος της.

Ο Μούλα ξεροκατάπτε δυνατά. «Σαν κάτι να άκουσα».

Ο Νικίας τέντωσε το αυτί του, αλλά ο θόρυβος που έκαναν ο ταύρος και η αγελάδα έπνιγε κάθε άλλο ήχο. Ξαφνικά, ένιωσε το έδαφος κάτω από τα πόδια του να σείεται και είδε έναν καβαλάρη να ανηφορίζει ορμητικός τον λόφο, χαλιναγωγώντας το άλογό του σε μια κάποια απόσταση και καρφώνοντας το βλέμμα στον Νικία, στον Μούλα και στη συνεύρεση των δύο ζώων με απορία.

Ο Νικίας και ο Μούλα ανταπέδωσαν το ξαφνιασμένο βλέμμα του αγνώστου.

«Περίεργο μέρος για εφαρμογή αγροτικής οικονομίας», σχολίασε αδιάφορα ο ιππέας, χώνοντας παραμιάσχαλα το ακόντιό του.

Τα μαύρα του μαλλιά ξετυλίγονταν ως τους ώμους σε βοστρύχους και το κατσαρό γένι και μουστάκι του ξεχύνονταν από το πρόσωπό του κυματιστά, όπως στο άγαλμα ενός κούρου. Στον γοφό του κρεμόταν ένα μακρύ σπαθί σε θήκη στολισμένη με πολύτιμα πετράδια, και στο κεφάλι του φορούσε χρυσό σκούφο. Η ενδυμασία του ήταν αλλόκοτη: κόκκινο μεταξωτό παντελόνι και χρωματιστός επενδυμένος χιτώνας, υφασμένος με ασημένια και χρυσή κλωστή πάνω από επίχρυση πανοπλία.

«Αναπαραγωγή στην κορυφή του λόφου», συνέχισε ο καβαλάρης. «Τώρα θα μου πεις, γι' αυτό λένε τούτο το απαίσιο μέρος Βοιωτία», πρόσθεσε μονολογώντας, λυγίζοντας τα βαρυφορτωμένα με κοσμήματα δάχτυλα του δεξιού χεριού του. Ο Νικίας δεν άργησε να συνειδητοποιήσει ότι ο άντρας αυτός μιλούσε περσικά, τη γλώσσα που του είχε διδάξει ο πατέρας του Μούλα όταν ήταν μικρός. Ο παράξενος καβαλάρης βρισκόταν περίπου τρεις χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά από την πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας του Αρταξέρξη.

«Είπα: περίεργο μέρος για να ζευγαρώνουν ζώα», επανέλαβε ο ιππέας, τούτη τη φορά σε βαριά ελληνικά. Κοίταζε μια τον Νικία και μια τον Μούλα, και κάποια στιγμή έστρεψε το βλέμμα ψηλά με αποδοκιμασία. Τα μάτια του ήταν βαμμένα μαύρα. Φαινόταν γελοίος στον Νικία – σαν κακοντυμένος Πέρσης πολεμιστής από ένα θεατρικό που είχε δει χρόνια πριν ή σαν φάντασμα από το παρελθόν.

«Ανόητοι», ψέλλισε ο Πέρσης μέσα από τα δόντια του· έπειτα, γυρίζοντας πάνω στη σέλα του, φώναξε πίσω του στα περσικά: «Εδώ πάνω είμαι, χασομέρηδες!»

Το έδαφος τραντάχτηκε και πάλι και έξι οπλισμένοι καβαλάρηδες πρόβηλαν στον λόφο και σταμάτησαν δίπλα στον Πέρση ιππέα. Ο Νικίας κάρφωσε τα πόδια στη γη, πασχίζοντας να ελέγξει την παρόρμησή του να το βάλει στα πόδια, γιατί οι νεοφερμένοι αυτοί ξένοι ήταν Μήδοι ιππείς – δεινοί πολεμιστές και υπήκοοι των Περσών.

«Δία μεγαλοδύναμε!» σύριξε ο Μούλα με σφιγμένο στόμα.

Οι καβαλάρηδες, όπως και οι Πέρσες, φορούσαν παντελόνια και επενδυμένα πανωφόρια, αλλά η ενδυμασία τους ήταν λιτή και χωρίς στολίδια. Είχαν μακριά μουστάκια, που έφταναν ως κάτω από

τα σαγόνια τους, και ήταν οπλισμένοι με ξίφη, τόξα και κοντά δόρατα. Ο Νικίας είχε ξαναπολεμήσει με όμοιό τους – με έναν υπηρέτη του κατασκόπου Ευρύμαχου. Και παραλίγο να χάσει τη ζωή του στη μονομαχία εκείνη.

Ο Νικίας άρπαξε τον Μούλα από το μπράτσο για να μην το σκάσει. Αν το αγόρι προσπαθούσε να τρέξει, οι Μήδοι θα τον κυνηγούσαν και θα τον σκότωναν.

Οι καβαλάρηδες τον αγριοκοίταξαν με μάτια δολοφονικά και ο Νικίας ύψωσε τα χέρια σε ένδειξη υποταγής. Δύο από τους Μήδους έβγαλαν τα τόξα τους και πέρασαν γρήγορα τα βέλη, ενώ οι άλλοι τέσσερις κινήθηκαν αργά με τα άλογά τους προς τον Νικία και τον Μούλα. Την ίδια στιγμή ο ταύρος μούγκρισε τρέμοντας για τελευταία φορά, φτάνοντας στο θριαμβευτικό τέλος.

ὄβω το κεφάλι και για δικό μου το λογίζω, / με χρυσό το ντύνω και με κρασί το γεμίζω». Ο Κόλαξ κατηφόριζε σαν τον άνεμο τις βραχώδεις, πευκόφυτες πλαγιές του Κιθαιρώνα πάνω στο γοργοπόδαρο μαύρο άτι του και τραγουδούσε με όλη τη δύναμη της φωνής του το αγαπημένο του κρασοτραγάουδο. Φορούσε το τυπικό δερμάτινο παντελόνι του Σκύθη πολεμιστή και μια λεοντή για μανδύα – με το κεφάλι του άγριου θηρίου να σκεπάζει το δικό του. Σε αντίθεση με τους Έλληνες, πάντα σέλωνε το άλογό του.

Τα δέντρα αραιώναν προς την άκρη του δάσους, κι έτσι ο Κόλαξ μπόρεσε να διακρίνει την κοιλάδα της Βοιωτίας να ξεδιπλώνεται από κάτω. Το μάτι του έπεσε φευγαλέα πάνω στο κτήμα του Νικία, εκεί όπου οι πρόποδες του βουνού έσμιγαν με την πεδιάδα. Η αγροικία περιστοιχιζόταν από αμπέλια – αρμονικές σειρές από φουντωμένα, καταπράσινα κλήματα. Ο Κόλαξ σκεφτόταν πως τούτοι οι Έλληνες μπορεί να έτρωγαν σπόρους, να ήταν άθλιοι τοξότες και φρικτοί καρβαλάρηδες, αλλά έφτιαχναν το θεσπέσιο κρασί με το οποίο ευφρανόταν και ο ίδιος ο Διόνυσος. Σε λίγο ο Κόλαξ θα έφτανε στο κτήμα και θα απολάμβανε αυτό το κρασί μαζί με τον καλύτερό του φίλο, τον Μούλα. Ήδη το γευτόταν στη γλώσσα του! Ανέρωτο. Παχύρρευστο και πορφυρό. Θαρρείς και αιμορραγούσε η γη.

Κοίταξε το κύπελλο που είχε περασμένο στη ζώνη του. Το χρυσάφι του άστραφτε κάτω από τον απογευματινό ήλιο όπως αναπηδούσε πάνω στον γοφό του. Το είχε φτιάξει από το κρανίο ενός Κυνοκέφαλου τον οποίο είχε σκοτώσει σε επιδρομή στα Μέγαρα, στην

άλλη πλευρά του βουνού. Οι Κυνοκέφαλοι ήταν Μεγαρείς επιδρομείς που περιφέρονταν στους λόφους και φορούσαν περικεφαλαίες καλυμμένες με δορές άγριων σκύλων. Έγδερναν τα ακόμη ζωντανά θύματά τους ως προειδοποίηση για όποιον τους προκαλούσε.

Ο Κόλαξ όμως δε φοβόταν τους Κυνοκέφαλους. Αν και είχε μόλις κλείσει τα δεκατέσσερα, είχε ήδη τριάντα τρεις εντομές στο τόξο του – η καθεμία αντιπροσώπευε και τη σκιά ενός Κυνοκέφαλου που είχε στείλει στον Άδη. Αλλά το πιο ένδοξο λάφυρό του δεν ήταν άντρας. Ήταν το λιοντάρι που είχε κάνει την ανοησία να τον καταδιώξει στο δάσος. Ηλίθια γάτα. Το είχε σκοτώσει εκτοξεύοντας το δηλητηριασμένο βέλος του με απόλυτη ακρίβεια, κι ύστερα είχε μετατρέψει τη δορά του σε υπέροχο μανδύα!

Όμορφό μου κύπελλο, κύπελλό μου αγαπημένο!

Το κύπελλο μην κατεβάζεις, σήκωσέ το ψηλά το λατρεμένο!

Ήταν ευδιάθετος γιατί τον είχε στείλει ο πατέρας του –ο διοικητής του ορεινού οχυρού Τρεις Κεφαλές– να παραδώσει ένα μήνυμα στον άρχοντα Μενέσαρκο, στην ακρόπολη. Ο Κόλαξ πνιγόταν μέσα σ' εκείνο το οχυρό που φύλαγε το ορεινό πέρασμα και τον δρόμο προς την Αθήνα. Μα την κωλοτρυπίδα του Δία, τι βαρετό που ήταν αυτό το μέρος! Όλη μέρα φρουρός ψηλά στο τείχος, επαγρυπνώντας για Σπαρτιάτες εισβολείς κρυμμένους πίσω από πέτρες και δέντρα – εισβολείς που δεν έρχονταν ποτέ.

Ο Κόλαξ τράβηξε τα χαλινάρια του Πήγασου για να επιβραδύνει καθώς πλησίαζαν ένα φιδογουριστό μονοπάτι, κι ύστερα έκοψε μέσα από ένα απέραντο λιβάδι με χλόη και αγριόχορτα, όπου βοσκούσαν εκατοντάδες κασίκες. Μετά έπιασε πάλι να καλπάζει, περνώντας σαν τον άνεμο μπροστά από δύο ξαφνιασμένους βοσκούς. Δύο πελώριοι ποιμενικοί σκύλοι άρχισαν να τρέχουν στο κατόπι του, γαβγίζοντας ασταμάτητα ενώ τον καταδίωκαν. Ο Κόλαξ έριξε μια γρήγορη ματιά πάνω από τον ώμο του και κορόιδεψε τα σκυλιά.

«Ανόητα λαγωνικά!» φώναξε και η λεοντοκεφαλή γλίστρησε από το κεφάλι του, αποκαλύπτοντας μια κυματιστή αλογοουρά από φλο-

γερά χαλκοκόκκινα μαλλιά. «Τον Πήγασο δεν τον πιάνει κανείς!»

Κέντησε τα πλευρά του ζώου του και το σιλπνό άλογο έφυγε μπροστά, αφήνοντας τους σκύλους να τρώνε τη σκόνη του. Ο Κόλαξ ανάσανε τον ζεστό αέρα και τα αρώματα που ανάδιναν η γλόη και τα άγρια βότανα. Τη Βοιωτία την αγαπούσε. Εκεί ήθελε να μείνει ως το τέλος της ζωής του. Αυτή ήταν πλέον η πατρίδα του.

Το πώς είχε καταλήξει από τους βοσκότοπους της Σκυθίας στη Βοιωτία παραξένευε ακόμα και τον ίδιο. Όταν ήταν έξι ετών, ο πατέρας του είχε εγκαταλείψει το σπίτι τους για να πάει στην Αθήνα, έχοντας στρατολογηθεί ως ένας από τους Σκύθες φρουρούς της ακρόπολης. Επρόκειτο για φοβερούς και τρομερούς τοξότες, που περιπολούσαν την Αθήνα και φυλούσαν τα τείχη της. Οι Σκύθες τοξότες φημίζονταν για την ταχύτητα και την ακρίβειά τους: Ένας πολεμιστής από τη χώρα των βοσκότοπων μπορούσε να εκτοξεύει βέλη ανά τρία χτυπήματα της καρδιάς. Τον Κόλακα τον μεγάλωσε ο θείος του, του έμαθε να ιππεύει και να κυνηγά στις πεδιάδες της πατρίδας του, ενώ δεν έπαψε ποτέ να ονειρεύεται ότι κάποια μέρα θα συναντιόταν με τον λατρεμένο του πατέρα στην Αθήνα. Τότε όμως ο καλός βασιλιάς της Σκυθίας δολοφονήθηκε και ο μισητός αρχηγός των Νούριων, ο Χιονοκύων, σφετερίστηκε τον Χορταρένιο Θρόνο. Η φυλή του Κόλακα, οι Μπίντι, κατακρεουργήθηκε, και ο ίδιος αιχμαλωτίστηκε από τους Νούριους και πωλήθηκε ως δούλος. Κατέληξε στις Πλαταιές, αφού τον αγόρασε ένας αλλόκοτος εφευρέτης ονόματι Χουσώρ, ο οποίος ήθελε να του μάθει ο Κόλαξ να παρασκευάζει το θανατηφόρο σκυθικό δηλητήριο.

Λίγο αργότερα οι Θηβαίοι εισέβαλαν στις Πλαταιές και, μέσα στο πανδαμόνιο της ύπουλης επίθεσης, ο Κόλαξ είχε πέσει πάνω στον δούλο του Νικία, τον Μούλα. Μαζί δραπέτευσαν από την ακρόπολη και έζησαν συναρπαστικές περιπέτειες, σκοτώνοντας Θηβαίους και πολεμώντας στο πλευρό του Νικία στη μεγάλη Μάχη των Πυλών. Στη συνέχεια, ο Κόλαξ πήγε με τον Νικία σ' εκείνη την παράξενη πόλη που λέγεται Αθήνα. Σκοπός του ταξιδιού του Νικία ήταν να βρει μισθοφόρους και να επιστρέψουν μαζί στη Βοιωτία ώστε να βοηθήσουν στην υπεράσπιση των Πλαταιών κατά την

επικείμενη σπαρτιατική πολιορκία. Ο Κόλαξ τον συνόδευσε ελπίζοντας να εντοπίσει τον πατέρα του – τον σπουδαίο πολεμιστή Όσυρο.

Και όντως τον βρήκε. Όταν ο Όσυρος έμαθε πως ο Χιονοκύων είχε ανέβει στον θρόνο της Σκυθίας, εγκατέλειψε την Αθήνα – η οποία έβριθε από τους εχθρικούς Νούριους – και ταξίδεψε προς Βορρά μαζί με ένα πλήθος πιστών αντρών για να προσφέρει τις υπηρεσίες του στους Πλαταιείς και να κερδίσει χρυσάφι. Όταν, μαζί με τους πολεμιστές του, συνέβαλε στη συντριβή του σπαρτιατικού στρατεύματος που είχε καταλάβει το παλιό Περσικό Οχυρό, ανέλαβε τη διοίκηση του οχυρού στις Τρεις Κεφαλές.

Αντρικές φωνές τράβηξαν απότομα τον Κόλακα από τους συλλογισμούς του. Προχώρησε μέσα από έναν ελαιώνα όπου αγρότες χτυπούσαν τα δέντρα με ραβδιά για να ρίξουν κάτω τις άγουρες ελιές ενώ τραγουδούσαν έναν ύμνο στην Αθηνά, τη δημιουργό του πρώτου ελαιόδεντρου. Οι εργάτες χαιρέτησαν τον Κόλακα καθώς περνούσε, κι εκείνος, αφού διέσχισε τον ελαιώνα, κατέληξε στους αμπελώνες. Τα κλήματα ήταν βαρυσφορτωμένα ζουμερά σταφύλια και οι σφήκες βούιζαν ολόγυρα.

Ο Κόλαξ τράβηξε ελαφρά τα χαλινάρια και ο Πήγασος σταμάτησε δίπλα σε μια σειρά από αμπέλια. Ο Σκύθης κοιτούσε τις σφήκες συνεπαρμένος. Τούτα τα έντομα είχαν κάνει πολύ κακό φέτος – άλλη τέτοια καταστροφή δε θυμόταν κανείς. Τουλάχιστον έτσι του είχαν πει οι Πλαταιείς. Οι σφήκες σκότωσαν πολλές μέλισσες – πολióρκησαν τις κυψέλες τους, τις εξόντωσαν μία μία και έφαγαν τις προνύμφες τους. Τελικά δε διέφεραν και πολύ από τους Σπαρτιάτες.

Έγειρε και με μια αστραπιαία κίνηση άρπαξε μια σφήκα στον αέρα. Την κούνησε μέσα στη χούφτα του και άφησε να τον τοιμήσει αρκετές φορές πριν τη συνθλίψει. Ύστερα έκοψε ένα τσαμπί σταφύλια από το αμπέλι και συνέχισε τον δρόμο του προς το αγρόκτημα, μασουλώντας τον γλυκό καρπό και φτύνοντας τα κουκούτσια του. Έριξε μια ματιά στα κόκκινα σημαδάκια στην παλάμη του, απολαμβάνοντας τον τσουχτερό πόνο που παλλόταν στις φλέβες του από το δηλητήριο του εντόμου. Πόσες σφήκες μπορούσαν να απειλήσουν τη ζωή του; Χίλιες; Δέκα χιλιάδες;

Ο Πήγασος μπήκε με βήμα αργό στο κτήμα και κατευθύνθηκε προς τους στάβλους. Στην αυλή, κάποιοι προουπαθούσαν να επιδιορθώσουν ένα χαλασμένο άροτρο και σήκωσαν το κεφάλι για να χαιρετήσουν τον Κόλαξα με ένα νεύμα – τον είχαν δει αρκετές φορές, τον γνώριζαν πια. Ήταν απελεύθεροι που είχαν έρθει από την ακρόπολη για να εργαστούν στη γη του Μενέσαρκου. Όλοι οι δούλοι του άρχοντα είχαν σφαγιαστεί κατά τη διάρκεια της ύπουλης επίθεσης. Τα τελευταία δύο μισά χρόνια οι κάτοικοι της πόλης είχαν ενώσει τις δυνάμεις τους και αποθήκευαν προμήθειες ώστε να είναι έτοιμοι σε περίπτωση πολιορκίας από τους Σπαρτιάτες. Ο Κόλαξ θα υποδεχόταν με χαρά ένα τόσο συγκλονιστικό γεγονός γιατί θα του έδινε την ευκαιρία να σκοτώσει κι άλλους ερυθροχίτωνες!

Γλίστησε από τη ράχη του αλόγου και οδήγησε τον Πήγασο στους στάβλους. Τον έβαλε σε ένα παχνί δίπλα στη Φωτεινή του Νικία, που χλιμίντρισε χαιρετώντας το γνώριμο ζώο.

«Ήρθε κι ο παλιόφιλός σου. Μην αρχίσεις όμως πάλι τα ερωτικά σου δαγκωματάκια», είπε ο Κόλαξ στη Φωτεινή κουνώντας προειδοποιητικά το δάχτυλό του.

Ο Κόλαξ πρόσεξε ότι το μαστίγιο του Νικία ήταν κρεμασμένο σε ένα καρφί στον τοίχο. Η πλεκτή δερμάτινη λουρίδα έμοιαζε με κουλουριασμένο φίδι και ο Κόλαξ τη χάζεψε για αρκετή ώρα όταν ξαφνικά τον κυρίευσε ένα κακό προαίσθημα. Άρπαξε έναν κάδο και κατευθύνθηκε προς το πηγάδι για να βγάλει λίγο νερό για τον Πήγασο. Πέρασε μπροστά από το μέρος που μετέτρεπαν το ρετσί-νι του πεύκου σε ρητίνη για τους δαυλούς. Η έντονη οσμή διαπέρασε τα ρουθούνια του και ανάσανε τη βαριά μυρωδιά.

Κάτω από την προστατευτική σκιά μιας κοντινής αποθήκης, είδε δύο μικρά κοριτσάκια να σέρονται στα άχυρα και να παίζουν με κάτι χελωνίτσες που είχε βρει ο Κόλαξ στο βουνό λίγους μήνες πριν. Ήταν οι πανέμορφες μαυρομαλλούσες κόρες του Νικία και της Καλλιστούς. Η αδελφή του Νικία, η Φίλη, καθόταν καταγής και έγνεθε σιγοκλαίγοντας. Όταν τον είδε, σαν να ντράπηκε και απέστρεψε το βλέμμα.

«Γιατί κλαίς, Φίλη;» ρώτησε ο Κόλαξ ενώ κατευθυνόταν προς

την αποθήκη. Γονάτισε και άπλωσε τους αντίχειρές του σε ένα από τα κορίτσια –ποτέ δεν μπορούσε να τις ξεχωρίσει– και το παιδάκι τούς άρπαξε και άρχισε να αιωρείται από τα χέρια του γελώντας.

«Γιατί ήρθες;» τον ρώτησε ξεψυχησμένα η Φίλη.

«Ο π-πατέρας μου...» τραύλισε ο Κόλαξ. «Μου... επέτρεψε να αφήσω το σχυρό. Ήρθα για μαθήματα γραφής».

«Ίσως αργότερα», είπε η Φίλη, σφουγγίζοντας τα δάκρυα από τα μεγάλα, σκουρόχρωμα μάτια της. «Η Καλλιστώ είναι άρρωστη και χρειάζεται ηρεμία. Και η γιαγιά έχει πάει στην αγορά, στην ακρόπολη. Προσέχω εγώ τα κορίτσια».

«Πού είναι ο αδελφός σου;» ρώτησε ο Κόλαξ. «Ο Μούλα;»

«Δεν ξέρω», απάντησε η Φίλη, κοιτάζοντας τα κορίτσια σαν μωδιασμένη. «Έφυγαν εδώ και μία ώρα, πήγαν να φέρουν τον ταύρο».

«Πάλι το έσκασε ο Αστεριών;» ρώτησε ο Κόλαξ κουνώντας το κεφάλι περιφρονητικά. Τον καημένο τον Νικία. Εντελώς κουφιοκέφαλος σε ό,τι αφορούσε τα ζώα. Του είχε πει πώς να φτιάξει μια σωστή σκυθική περιφραξη για έναν τόσο δυνατό ταύρο. Τον άκουσε ο Νικίας όμως; Όχι.

Φόρεσε τη λεοντοκεφαλή και άρχισε να σέρονεται καταγής εδώ κι εκεί, γρυλίζοντας αστεία, ώσπου ένα από τα κοριτσάκια άρχισε να γελά ενώ το άλλο έβαλε τα κλάματα.

Το στομάχι του Κόλακα γουργούρισε δυνατά και η Φίλη κρυφογέλασε.

«Πήγαινε στην κουζίνα», του είπε. «Κάτι θα βρεις να τσιμπήσεις».

Ο Κόλαξ άφησε τη Φίλη στις σκέψεις της και προχώρησε προς το σπίτι μελαγχολικός. Ήξερε γιατί ήταν θλιμμένη. Είχε ερωτευτεί έναν νεαρό – τον αδελφό της Καλλιστούς, τον Θήρωνα. Ο άτυχος άντρας όμως είχε πεθάνει πέρουσι από μια ασθένεια. Ούτως ή άλλως, η οικογένειά του ήταν καταραμένη. Ο πατέρας τους είχε συνωμοτήσει με τον προδότη Ναυκλείδη, ενώ άλλα τρία αδέρφια τους είχαν χάσει τη ζωή τους –με τον ένα ή τον άλλο τρόπο– τη νύχτα της ύπουλης επίθεσης.

Μπαίνοντας στο σπίτι, χαιρέτησε με δυνατή φωνή και κατευθύνθηκε στην κουζίνα. Ξαφνιαστήκε όταν αντίκρισε την Καλλιστώ δίπλα

στον φούρνο, να ζυμώνει ψωμί, με το πρόσωπο χλομό και ιδρωμένο, με μαύρους κύκλους κάτω από τα μάτια της. Ήταν γυναίκα δυνατή, όμορφη, με πυκνά, εβένινα μαλλιά και μεγάλη μύτη. Σήμερα όμως έδειχνε καταβεβλημένη, αδύναμη, μόνο τα καλοσηματισμένα μυώδη μπράτσα της κυμάτιζαν όπως πίεξε τη ζύμη.

«Τι κάνεις;» ρώτησε ο Κόλαξ. «Η Φίλη είτε πως είσαι άρρωστη».

«Κάποιοι πρέπει να φτιάξει το ψωμί», αποκρίθηκε. Πισωπάτησε και φάνηκε η φουσκωμένη της κοιλιά. Το μωρό δε θα αργούσε. Ο Κόλαξ ευχόταν να είναι αγόρι, για χάρη του Νικία. Πόσο ατιμωτικό για έναν άντρα να έχει τρεις κόρες και κανέναν γιο!

Η Καλλιστώ μόρφασε και πήρε βαθιές ανάσες.

«Δεν πιστεύω να γεννήσεις τώρα;» ρώτησε έντρομος.

Η νεαρή γυναίκα χαμογέλασε και κούνησε το κεφάλι. «Μια δυνατή κλοτσιά ήταν, τίποτε άλλο», είπε. «Πόνεσε λίγο».

«Αγόρι είναι», είπε ο Κόλαξ χαμογελώντας πλατιά και με νόημα. Έβγαλε τον οπλισμό του στα γρήγορα –την κλειστή του φαρέτρα, το τόξο, τα μαχαίρια, το φυλλόσχημο ξίφος– και τον ακούμπησε πάνω στον τοίχο. «Άσε με, θα το κάνω εγώ», είπε και βοήθησε την Καλλιστώ να καθίσει κοντά στο παράθυρο. Πήρε το ψωμί και βάλθηκε να ζυμώνει με επιδεξιότητα, κόβοντας στοργγγυλά κομμάτια και ισιώνοντάς τα. Του είχε δείξει η Φίλη πώς να φτιάχνει ψωμί πέρυσι, όταν είχε δηλώσει ότι το ζύμωμα δεν του φαινόταν και τόσο δύσκολο. Η Φίλη γκρίνιαζε πάντα όταν έπρεπε να ζυμώσει. Ο Κόλαξ έκανε λάθος –επρόκειτο πράγματι για πολύ σκληρή δουλειά– αλλά είχε επιμείνει ώσπου κατάφερε να ψήσει ένα ολοστρόγγυλο καρβέλι.

Όσο πάλευε με το ζυμάρι, περιέγραφε στην Καλλιστώ όσα συνέβαιναν στο οχυρό, πόσους Κυνοκέφαλους είχε σκοτώσει και άλλες περιπέτειες, όπως τον θάνατο του λιονταριού. Η γυναίκα όμως δε φαινόταν να ενδιαφέρεται πολύ, κι έτσι, έπειτα από λίγο, σταμάτησε τη λογοδιάρροιά του. Κάτι δεν πήγαινε καλά. Το ένιωθε μέσα του. Της πρόσφερε λίγο νερό από ένα μεγάλο κανάτι και την ανάγκασε να το πιει όλο, ύστερα κάθισε δίπλα της. Η μητέρα του Κόλακα είχε πεθάνει στη γέννα της αδελφής του, και μολονότι ήταν

πια επτά χρόνια μέσα στο χώμα, του έλειπε αφάνταστα. Δεν ήθελε να έχει και η Καλλιστώ την ίδια μοίρα.

Όταν τελείωσε με το ψωμί, ξαναφόρεσε τα όπλα του και περιπλανήθηκε στην αυλή. Στάθηκε για λίγο και παρακολούθουσε τους άντρες που ακόμη επισκευάζαν το άροτρο. Δυσκολεύονταν να ενώσουν τα δύο σιδερένια εξαρτήματα. Ο Κόλαξ χαιρόταν που δεν ήταν αναγκασμένος να οργώνει. Τι θλιβερή που θα ήταν η ζωή του!

Περπάτησε ως το μέρος που φύλαγαν τον Αστερίωνα. Είδε τον σπασμένο φράχτη, το σημείο απ' όπου το ζώο είχε παραβιάσει το κιγκλίδωμα και είχε διαφύγει. Εντόπισε τα χνάρια του Νικία και του Μούλα στη λάσπη και τα ακολούθησε μέσα από τα ψηλά, βρεγμένα χόρτα. Ένα χοντρό, πορτοκαλόμαυρο φίδι σύρθηκε μπροστά του και ο Κόλαξ τού όρμησε, σηκώνοντάς το και κοιτάζοντας ίσια μέσα στα γυαλιστερά μαύρα μάτια του.

«Καημένο μου», είπε. «Το δηλητήριό σου ούτε ποντίκι δε σκοτώνει».

Εκσφενδόνισε το φίδι στα χόρτα και συνέχισε να ακολουθεί τα χνάρια του Νικία και του Μούλα, που έστριβαν και κατευθύνονταν βόρεια. Κοντοστάθηκε και κοίταξε πίσω το πολυάσχολο αγρόκτημα. Διέκρινε τη Φίλη που καθόταν στο υπόστεγο της αποθήκης. Να γύριζε; Μπορεί να ήταν έτοιμη για το μάθημά τους. Του είχε μάθει όχι μόνο να γράφει αλλά και να διαβάζει.

Εκείνη τη στιγμή ένα κοράκι πέταξε ψηλά, κρώζοντας εκκωφαντικά. Πήγαινε προς την ίδια κατεύθυνση που είχαν πάρει και ο Νικίας με τον Μούλα. Το κοράκι σαν να απευθυνόταν στον Κόλακα. Τι του έλεγε όμως;

ιδρώτας αυλάκωνε το πρόσωπο του Νικία και μια παχιά μύγα προσγειώθηκε στο μέτωπό του. Παρ' όλα αυτά, δεν έκανε την παραμικρή κίνηση για να τη διώξει. Δεν τολμήσε. Οι άκρες από τέσσερα αστραφτερά δόρατα αιωρούνταν σε απόσταση αναπνοής από το πρόσωπό του.

Οι Μήδοι ιππείς τον κοιτούσαν σχεδόν αδιάφορα. Γι' αυτούς δεν ήταν παρά ένας άχρηστος αγρότης. Τα μάτια τους ήταν καρφωμένα στον κύριό τους με προσημονή, περιμένοντας την εντολή του.

Ο επιβλητικός Πέρσης φάνηκε χαμένος στις σκέψεις του για λίγα λεπτά. «Τούτο δω πρέπει να είναι το μέρος», είπε αφηρημένα, καθάλα στο άλογό του κι ενώ σάρωνε με το βλέμμα του τη λοφοκορφή με το αβέβαιο αλληθώρισμα του μύωπα. Ήταν τουλάχιστον τριάντα ετών, υπολόγισε ο Νικίας, και, σε σύγκριση με τους περισσότερους Έλληνες, μικρόσωμος και νευρώδης.

«Εδώ πρέπει να είναι το πεδίο της μάχης που έχασε τη ζωή του ο πρόγονός μου», ανακοίνωσε στα περσικά. Έκλεισε τα μάτια και προσευχήθηκε χαμηλόφωνα – μια σύντομη προσευχή στην περσική θεότητα του Αχούρα Μάζντα, απ' ό,τι κατάλαβε ο Νικίας. Όταν τελείωσε, ξεπέξεψε και πέταξε το δόρυ του σε έναν από τους ιππείς του. Ύστερα έσκυψε και βάλθηκε να σκάβει μέσα στα ψηλά, ξεραμένα χόρτα σαν να έψαχνε κάτι που είχε χάσει. «Έχω ακούσει ότι ακόμα και στις μέρες μας μπορείς να βρεις βέλη», είπε. «Έως και οστά».

Το μυαλό του Νικία άρχισε να παίρνει γρήγορες στροφές. Οι Πέρσες ήταν σύμμαχοι των Θηβαίων. Θα σκότωναν και αυτόν και

τον Μούλα αν ήξεραν ότι ήταν Πλαταιείς. Έπρεπε να το σκάσει με το αγόρι. Ακόμα όμως κι αν κατάφεραν να ξεφύγουν από τους ιππείς με τα δόρατα, δε θα γλίτωναν από τους καβαλάρηδες ή τα τόξα τους. Και απείχαν εξήμισι χιλιόμετρα από την ακρόπολη των Πλαταιών. Αν μπορούσε μονάχα να ανέβει στο άλογο του Πέρση, που βρισκόταν τόσο μα τόσο κοντά ώστε σχεδόν το ακουμπούσε! Το ζώο έδειχνε γοργοπόδαρο. Θα μπορούσε να προσπεράσει τους Μήδους και να κατευθυνθεί στο συνοριοφυλάκιο που βρισκόταν σε ενάμισι χιλιόμετρο απόσταση... Αλλά ο μικρός Μούλα θα έμενε πίσω. Έριξε μια γρήγορη ματιά στο αγόρι, που τον κοιτούσε έντρομο.

«Δία, βοήθα με», μονολόγησε, γιατί είχε παγώσει από την αβεβαιότητα.

Ο Πέρσης έβγαλε κάτι μέσα από τα χόρτα και το έφερε κοντά στα μάτια του: Ήταν η αιχμή ενός δόρατος, που είχε πρασινίσει με τα χρόνια. «Δεν είναι περσικό το σχέδιο», είπε μέσα από τα δόντια του και την πέταξε στην άκρη. «Προς τα πού είναι η Θήβα όμως;» μουρμούρισε και σηκώθηκε όρθιος. «Ανάθεμα την άσχημη αυτή χώρα». Γύρισε και τραβήξε ένα φλασκί από την πλάτη του. Ήπια μια γερή γουλιά. «Πού στην ευχή είναι εκείνος ο ανόητος ο Ταναγραΐος οδηγός που χέστηκε επάνω του;» ρώτησε τους ιππείς.

«Τον έχει πιάσει διάρροια, *ανουσίγια*», απάντησε ένας από τους Μήδους σωματοφύλακες. «Σταμάτησε μια λεύγα πιο πίσω. Είπε ότι τούτη δω η περιοχή είναι επικίνδυνη και σας παρακάλεσε να μην προχωρήσετε. Αλλά του έτυχε το πρόβλημα».

Ο Πέρσης γέλασε και έφτυσε λίγο κρασί προς την κατεύθυνση του Νικία και του Μούλα. «Επικίνδυνη;» είπε σαρκαστικά, δείχνοντας με ένα στραβό δάχτυλο τον ταύρο και την αγελάδα. Ο ταύρος είχε τελειώσει τη δουλειά του και δάγκωνε τρυφερά τον λαϊμό της αγελάδας. «Φοβάστε δύο ζώα που ερωτοτροποούν;»

«Όχι, *ανουσίγια*», είπε ο Μήδος, αποφεύγοντας το αλαζονικό βλέμμα του Πέρση και καρφώνοντας τα μάτια στον Νικία.

«Τότε μήπως φοβάστε έναν κοκαλιάρη μικρό δούλο και έναν γυμνό αγρότη;»

«Όχι, *ανουσίγια*».

Ο Νικίας ήξερε περσικά αρκετά καλά και καταλάβαινε τι έλεγαν οι Ξένοι. Τούτος ο καλοντυμένος Πέρσης ήταν *ανουσίγια*, δηλαδή επίλεκτος πολεμιστής. Και είχε έρθει στη Βοιωτία με οδηγό κάποιον από την Τανάγρα. Η Τανάγρα ήταν σύμμαχος των Θηβαίων και βρισκόταν γύρω στα τριάντα δύο χιλιόμετρα ανατολικά της ακρόπολης. Εκεί όπου ο Ευρύμαχος είχε βασανίσει τον αιχμάλωτο Νικία.

Όπως έδειχναν τα πράγματα, ο Πέρσης είχε χάσει τον δρόμο για τη Θήβα. Είχε αφήσει πίσω τον οδηγό του και είχε αναζητήσει το περίφημο πεδίο της μάχης των Περσικών Πολέμων λες και ήταν κανένας περιηγητής!

Ο Νικίας πρόσεξε πως ο Πέρσης κουβαλούσε στην πλάτη του ένα δερμάτινο σακίδιο: το πουγκί ενός αγγελιαφόρου. Σίγουρα ήταν απεσταλμένος κάποιου. Αν μπορούσε μόνο να πάρει στα χέρια του αυτό τον σάκο. Τι μυστικά να έκρυβε; Οι Πέρσες είχαν στηριχτεί τον φαρμακερό Ευρύμαχο – τον Θηβαίο δολοφόνο που είχε εξαπολύσει την ύπουλη επίθεση στις Πλαταιές. Επιπλέον, κυκλοφορούσε η φήμη πως και ο τρέχων πόλεμος της Σπάρτης κατά της Αθήνας – οι ατέλειωτες επιδρομές σε αθηναϊκά εδάφη και το κάψιμο σπιτιών και χωραφιών – γινόταν με περσική χρηματοδότηση σε χρυσάφι.

Τα μάτια του Πέρση σταμάτησαν στον Νικία και ξαφνιασθηκε, σαν να έβγαινε από κάποιο είδος έκστασης. Διέταξε τους άντρες του να κατεβάσουν τα δόρατα, πλησίασε τον Νικία με διασκελισμούς και σιάθηκε σε απόσταση αναπνοής από το πρόσωπό του. «Έχεις χτυπήματα στο κεφάλι», δήλωσε. «Είσαι όμορφος, αλλά με έναν άγριο, ελληνικό τρόπο». Έπειτα κοίταξε τον Μούλα και έσκυψε, επιθεωρώντας την εμφάνιση του αγοριού όπως ο πελάτης σε αντρικό πορνείο, βάζοντας το χέρι του κάτω από το πιγούνι του Μούλα και σηκώνοντας το πρόσωπό του για να τον δει καλύτερα. «Τούτο δω όμως είναι ωραίο παιδί», είπε.

Ο Πέρσης σταύρωσε τα χέρια στο στήθος και έμεινε να κοιτάζει τον Νικία και τον Μούλα νωχελικά, αυτάρεσκα. Ύστερα έριξε μια ματιά πάνω από τον ώμο του και είπε στους Μήδους: «Εγώ θα πάρω τον μικρό κι εσείς μοιραστείτε τον ρωμαλέο αγρότη, αν και πολύ αμφιβάλλω ότι θα καθίσει ήσυχα».

Ο Νικίας είδε τα μάτια του Μούλα να γουρλώνουν ακόμα πιο πολύ και το αγόρι να κουνάει το κεφάλι του πέρα δώθε και τα χείλη του να σχηματίζουν ένα άηχο «όχι».

Τέσσερις Μήδοι ξεπέζεψαν και ο Πέρσης απεσταλμένος άρχισε να λύνει τα κορδόνια του παντελονιού του. Ο Νικίας σφίχτηκε, έτοιμος για την αντεπίθεση.

«Η Θήβα είναι από δω!» πέταξε ο Μούλα στα περσιικά, δείχνοντας προς τις Πλαταιές. «Είμαστε Θηβαίοι. Μπορούμε να σας δείξουμε πώς να διαβείτε το ποτάμι και να διασχίσετε το δάσος. Μέσω της πέτρινης γέφυρας του Ασωπού!»

«Μιλάς τη γλώσσα μου;» είπε ο Πέρσης, κοιτάζοντας με προσοχή προς την κατεύθυνση που είχε δείξει ο Μούλα. «Ωραία, πολύ ωραία. Θα μας οδηγήσετε εκεί όταν τελειώσουμε».

«Το αγόρι... έχει δίκιο», πήρε τον λόγο ο Νικίας σε σπαστά περσιικά και υποκλίθηκε με σεβασμό. «Ακολούθησέ μας τώρα, ανουσίγια. Θα σε πάμε Θήβα».

«Ελάτε μαζί μας», είπε και ο Μούλα. «Θα δείξουμε δρόμο για γέφυρα. Πολύ επικίνδυνο μέρος εδώ. Ανιχνευτές Πλαταιείς έρθουν μπροστά».

«Δεν έχει νόημα να παίζετε μαζί μας όπως ταύρος», είπε ο Νικίας, τάχα χαζογελώντας.

Ο Πέρσης απεσταλμένος κοίταξε τον Νικία από πάνω μέχρι κάτω. Έξυσε το γέني του και τα προφανώς ελαττωματικά του μάτια στράφηκαν προς τις Πλαταιές αλληθωρίζοντας.

«Ανουσίγια», μίλησε ένας από τους Μήδους αυτή τη φορά. «Ας περιμένουμε τον οδηγό μας».

«Σιωπή!» ξέσπασε ο Πέρσης, σηκώνοντας αυταρχικά το χέρι. Για άλλη μία φορά πλησίασε το πρόσωπό του κοντά στον Νικία και ρώτησε κοφτά: «Πόσω είσαι;»

«Είκοσι ετών και έξι μηνών», απάντησε ο Νικίας.

«Έχεις πολεμήσει ποτέ; Θαυμάζω τις αμέτρητες ουλές στο σώμα σου». Ο Πέρσης έβαλε το χέρι του πάνω σε μία ουλή που διέτρεχε τον αριστερό του θώρακα και το άφησε εκεί. Ύστερα σήκωσε το βλέμμα και κοίταξε τον Νικία κατάματα.

Ο Νικίας χαμήλωσε τα μάτια στο χέρι του Πέρση πάνω στο στήθος του και είδε πως τα νύχια του ήταν βαμμένα με χρυσό. «Μάλιστα, κύριε», είπε. «Έχω πολεμήσει ενάντια στους κτηνοβόατες τους Πλαταιείς. Έχω σκοτώσει πολλούς».

«Ξέρεις παγκράτιο;» σχολίασε ο Πέρσης. «Λένε πως αυτή η περιοχή φημίζεται για τους παγκρατιαστές της».

«Α, όχι», είπε ο Νικίας ντροπαλά. «Το μόνο που ξέρω είναι να χτυπάω τις αγελάδες του παππού μου όταν είναι ανυπάκουες».

«Αχά!» είπε ο Πέρσης. «Μου αρέσεις. Ελπίζω να έρθεις να με επισκεφτείς όταν τακτοποιηθώ στην οικία μου στη Θήβα. Θα σου αγοράσω έναν ωραίο χιτώνα και μια ζώνη».

«Τιμή μου», είπε ο Νικίας με επίπλαστη σεμνότητα. «Και χαρά μου να σας δείξω την ευγνωμοσύνη μου και με άλλους τρόπους».

Ο Πέρσης ακούμπησε το χέρι του στον ώμο του Νικία και ένευσε. «Γεροδεμένος νέος. Μου αρέσει», πρόσθεσε, σαν να μιλούσε σε κάποιον αόρατο σύντροφό του που στεκόταν πλάι του. «Αν όλοι οι Θηβαίοι είναι σαν αυτόν, νομίζω ότι θα μου αρέσει η ζωή σ' αυτή τη χώρα».

Χτύπησε απαλά τον Νικία στο μάγουλο, ύστερα γύρισε και πλησίασε με βήμα ζωηρό το άλογό του. Ανέβηκε στη σέλα με σβελτάδα, και όταν τακτοποίησε τη θήκη του ξίφους και τα διάφορα πουγκιά και σακίδια επάνω του, ένευσε στον Νικία με ένα τίναγμα του καρπού του. «Εμπρός, δείξε μας τον δρόμο».

Ο Νικίας τράβηξε το σκοινί της αγελάδας και άρχισε να ανηφορίζει τον λόφο γοργά, με τον Μούλα να τον ακολουθεί κατά πόδας. Ο ταύρος ρουθούνησε και όρμησε μπροστά με αβέβαιο βήμα, πλησιάζοντας την αγελάδα και τρίβοντας τη μύτη του στον λαιμό της.

«Μην πεις κουβέντα», ψιθύρισε ο Νικίας στον Μούλα, λοξοκοιτάζοντας τον Πέρση και τον σωματοφύλακά του, που ακολουθούσαν από κοντά. «Θα οδηγήσουμε αυτούς τους ανώμαλους ως τις πύλες των Πλαταιών».

«Μάλιστα, νεαρέ κύριε», υπάκουσε ο Μούλα και έπνιξε το γέλιο του.

«Πολύ έξυπνη η ιδέα σου», είπε ο Νικίας.

«Σ' ευχαριστώ», απάντησε ο Μούλα με ένα τεράστιο χαμόγελο.

Ο Νικίας έριξε άλλη μια κλεφτή ματιά πάνω από τον ώμο του – οι Μήδοι είχαν απλωθεί ριπιδοειδώς από πίσω και κοιτούσαν τριγύρω με επιφύλαξη. Αλλά ο Πέρσης είχε παρεκκλίνει λίγο προς το πλάι, έχοντας παντελή άγνοια κινδύνου, καθαρίζοντας τα μπροστινά του δόντια με το επιχρυσωμένο του δάχτυλο.

Όταν ήταν μικρός, ο Νικίας είχε ακούσει πως οι νεαροί Πέρσες διδάσκονταν τρία πράγματα: ιππασία, σκοποβολή και να λένε την αλήθεια. Ευτυχώς δεν ήξεραν να διαβάζουν χάρτες. *Η ύβρις των Περσών*, σκέφτηκε ο Νικίας, *δεν έχει όρια*. Μα δεν είχαν μάθει τίποτα από τις συντριπτικές ήττες τους στην Ελλάδα; Κάποτε οι Πέρσες έλεγχαν όλες τις πόλεις-κράτη στην Ιωνία, αλλά οι κάτοικοι εκεί εξεγέρθηκαν, προκαλώντας την οργή των Περσών βασιλιάδων. Οι Πέρσες έχασαν όλα τα υποτελή κράτη και οι εισβολές τους σε Αττική και Βοιωτία είχαν αποτύχει παταγωδώς.

«Άκουσες ποτέ να μιλάνε για τον Αρσάκα τον Οφθαλμοβγάλτη;» ρώτησε ο Πέρσης, τραβώντας την προσοχή του Νικία ενώ τον πλησίαζε.

«Φυσικά», αποκρίθηκε ο Νικίας. «Ήταν ένας φημισμένος παγκρατιαστής που έχασε τη ζωή του κατά τη διάρκεια του μεγάλου πολέμου. Τον σκότωσε ο Μενέσαρκος ο Πλαταιεύς».

«Ο Ταύρος των Πλαταιών», είπε ο Πέρσης σε τόνο περιπαικτικό. «Άκουσα πως νίκησε τον σπουδαίο Αρσάκα με δόλο», πρόσθεσε περιφρονητικά. «Είχε κρύψει μια μικρή λεπίδα στη χούφτα του. Μ' αυτή έκοψε την αρτηρία στον λαιμό του Αρσάκα».

Ο Νικίας φούντωσε. Αυτό ήταν ψέμα. Είχε ακούσει την αληθινή ιστορία πολλές φορές από τον παππού του, όταν κάθονταν κοντά στη φωτιά στο αγροτόσπιτο την εποχή των βροχών. Πενήντα χρόνια πριν, ο Μενέσαρκος ήταν δεκαέξι ετών και προετοιμαζόταν για τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Είχε επιλεγεί από τους Έλληνες να αναμετρηθεί με τον Πέρση Αρσάκα σε μια ηρωική σύγκρουση που θα προηγείτο της έναρξης της μάχης: ένας αγώνας μέχρι θανάτου. Το θέμα όμως ήταν ότι δεν τον είχαν επιλέξει για τις πολεμικές του ικανότητες αλλά ως εξιλαστήριο θύμα στον Άρη –τον θεό του πο-

λέμου– και για να υποδαυλίσουν το πατριωτικό αίσθημα των Ελλήνων. Κανείς δεν περίμενε από έναν αμούστακο νεαρό να νικήσει τον φοβερό και τρομερό Αρσάκα.

«Εγώ αλλιώς την ξέρω την ιστορία», είπε ο Νικίας. «Ο Μενέσαρκος αιφνιδίασε τον Αρσάκα, σπάζοντας το γόνατό του και στη συνέχεια ακινητοποιώντας τον με τη λαβή του Μορφέα».

«Τι είναι η λαβή του Μορφέα;» ρώτησε ο Πέρσης αδιάφορα.

Ο Νικίας χαμογέλασε. «Ο Μορφέας είναι ο θεός του ύπνου. Ο παγκρατιαστής τυλίγει τον βραχίονά του γύρω από τον λαιμό του αντιπάλου του και κόβει την παροχή αίματος στον εγκέφαλό του. Αν τον σφίγγει έτσι για αρκετή ώρα, τότε θα κοιμηθεί για πάντα».

«Εμείς αυτή την κίνηση τη λέμε “Άζι”», εξήγησε ο Πέρσης. «Το Φίδι».

«Καλύτερο το δικό σας όνομα», είπε με σεβασμό ο Νικίας.

«Κρίμα που ο Μενέσαρκος δε ζει πια».

«Και όμως ζει», τον διόρθωσε ο Νικίας.

«Αλήθεια;» ρώτησε ο Πέρσης εντυπωσιασμένος. «Πρέπει να είναι πολύ μεγάλος σε ηλικία».

«Οι Βοιωτοί ζουν πολλά χρόνια. Οι πολίτες των Πλαταιών και της Θήβας πρέπει να κουβαλάνε την ασπίδα τους ώσπου να πατήσουν τα εβδομήντα. Έτσι ορίζει ο νόμος».

«Σκληραγωγημένοι άντρες. Όταν πέσουν οι Πλαταιές, θα στείλω τον Μενέσαρκο στην Περσία ως δώρο στον Αρταξέρξη. Εκεί, μπορεί να αγωνίζεται προς τέρψη του βασιλιά ώσπου να πεθάνει. Ίσως ο βασιλιάς να τον γδάρει ζωντανό και να τον θάψει σε έναν λάκκο με έντομα». Πλατάγισε τη γλώσσα του και χαμογέλασε πλατιά. «Αυτός είναι ο ήχος που κάνουν τα έντομα όταν δαγκώνουν το δέρμα σου. Αν και υπάρχουν και πιο φορτικοί τρόποι να πεθάνεις. Έχω δει άντρες να τρώνε την ίδια τους τη σάρκα, ξεκινώντας από το πουλί τους, κι ύστερα...»

«Δηλαδή θα εισβάλουμε ξανά στις Πλαταιές;» ρώτησε ο Νικίας προσποιούμενος τον ενθουσιασμένο. «Στέλνει ο μέγας Αρταξέρξης άντρες για να βοηθήσουν τη Θήβα στον πόλεμό μας;»

Ο Πέρσης χαμογέλασε και χτύπησε μόνο το σακίδιό του. «Με-

ταφέρω σημαντικά λόγια. Και μερικές φορές τα λόγια είναι πολύ πιο ισχυρά από τους ανθρώπους και τα ξίφη».

Προχώρησαν γύρω στα τετρακόσια μέτρα χωρίς προβλήματα. Τότε όμως, κι ενώ πλησίαζαν την πέτρινη γέφυρα πάνω από τα κελαρυστά νερά του Ασωπού, ο Νικίας άκουσε πίσω του μια μακρινή φωνή γεμάτη αγωνία: «Πάτε ανάποδα!»

Ο Νικίας γύρισε απότομα το κεφάλι και είδε έναν καβαλάρη να καλπάζει προς το μέρος τους, κουνώντας το χέρι του σαν τρελός και φωνάζοντας στα ελληνικά: «Γυρίστε πίσω!»

«Τι στην ευχή τον έπιασε τον ηλίθιο από την Τανάγρα;» ρώτησε ο Πέρσης, στρίβοντας το άλογό του. Τον μιμήθηκαν και οι Μήδοι, γυρίζοντας την πλάτη τους στον Νικία και στη γέφυρα.

«Δώσ' μου το εγχειρίδιό σου», διέταξε ο Νικίας τον Μούλα αγριεμένα αλλά χαμηλόφωνα. Ο Μούλα πάντα κουβαλούσε μια λεπτή λεπίδα στη ζώνη του – δώρο του Νικία. Το όπλο αυτό το είχε κατασκευάσει ένας πανέξυπνος σιδηρουργός ονόματι Χουσώρ, που κάποτε ζούσε στις Πλαταιές. Ο Μούλα γλίστρησε το εγχειρίδιο στον Νικία κι εκείνος το έκρυψε στην πλάτη του. «Τώρα πάρε τα πόδια σου και τρέχα. Πήγαινε ως τις πύλες της πόλης. Μην κοντοσταθείς ούτε λεπτό».

Ο Μούλα ένευσε υπάκουα, αλλά η αγωνία που ήταν ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του προόδιε την απροθυμία του να εγκαταλείψει τον κύριό του.

«Τώρα», σύριξε ο Νικίας.

Μούλα πέρασε τη γέφυρα σαν σίφουνας, διέσχισε τρέχοντας τη χλοερή όχθη και χάθηκε μέσα στα ψηλά χόρτα. Ο Νικίας γύρισε και κοίταξε τον Ταναγρααίο ιππέα που είχε πια πλησιάσει πολύ.

Ο παππούς του Νικία τού είχε πει όταν ήταν μικρός να μην επιτρέψει ποτέ να τον αιχμαλωτίσει ο εχθρός. «Να κόψεις την αρτηρία στον λαιμό σου», είχε πει. «Και ο θάνατος δε θ' αργήσει». Έσφιξε το εγχειρίδιο και ένωσε τη φλέβα να σφυροκοπά στον λαιμό του.

«Έλα, κορίτσι μου», είπε στην αγελάδα. Τη γύρισε γρήγορα – με τον γοητευμένο ταύρο ακόμη κολλημένο πάνω της – κι έτσι τα δύο ζώα ήταν πλέον αντιμέτωπα με τον Πέρση και τους ιππείς του. Άφησε το σκοινί να πέσει, πισωπάτησε με τρόπο και στάθηκε δίπλα στα οπίσθια του Αστερίωνα. Οι μύγες διέγραφαν κύκλους βουίζοντας γύρω από τον πωινό του ταύρου κι εκείνος κουνούσε την ουρά πέτρα δώθε εκνευρισμένος.

Ο Ταναγρααίος οδηγός όρμησε στο πλευρό των άλλων ιππέων και ξεπέξεψε αδέξια. Έριξε μια ματιά στη γέφυρα και αγριοκοίταξε τον Νικία. Το πρόσωπο του άντρα ήταν κατάχλομο και καταϊδρωμένο, και ακόμα και από απόσταση πενήντα βημάτων ο Νικίας κατάλαβε πως ήταν πολύ άρρωστος. Τον αναγνώρισε αμέσως. Τον είχε συναντήσει στις πύλες της Τανάγρας πριν από δυόμισι χρόνια: Ήταν ο φρουρός με τα πανούργα μάτια που είχε θυμηθεί ότι ο Νικίας είχε παλέψει με τον αδελφό του σε έναν αγώνα παγκρατίου και του είχε σπάσει το χέρι. Ο πανουργομάτης έσυρε τα πόδια του ως τον Πέρση απεσταλμένο και υποκλίθηκε άγαρμπα.

«*Ανουσίγια*», είπε ο πανουργομάτης. «Συγχώρεσέ με. Έπρεπε να σταματήσω. Τα έντερά μου... Δε νιώθω καλά. Αλλά πάτε λάθος. Εκείνος εκεί ο άντρας είναι από τις Πλαταιές», έδειξε τον Νικία με το τρεμάμενο δάχτυλό του. «Σας οδηγεί στην ακρόπολη του εχθρού».

Ο Πέρσης έκανε μεταβολή και μισόκλεισε τα μάτια κοιτάζοντας τον Νικία με έκπληξη. «Από πού είναι, λέει; Από τις Πλαταιές;»

Οι Μήδοι έστριψαν πάλι τα άλογά τους και ήρθαν αντιμέτωποι με τον Νικία. Δύο τράβηξαν τα ξίφη τους, ενώ οι υπόλοιποι ετοιμάσαν τα δόρατά τους.

«Το όνομά του είναι Νικίας», είπε ο πανουργομάτης. «Είναι ο διάδοχος του άρχοντα των Πλαταιών. Πρέπει να τον πάμε στη Θήβα. Η οποία είναι από δω», πρόσθεσε, απλώνοντας το χέρι του προς τα βόρεια με μια θεατρinίστικη έκφραση. «Γύρω στο ενάμισι χιλιόμετρο από δω υπάρχει ένα θηβαϊκό φυλάκιο».

Ο Νικίας έσφιξε το εγχειρίδιο. Οι μύγες που είχαν συρρεύσει στη ράχη του Αστερίωνα βούιζαν στο αυτί του, και η ουρά του ταύρου πηγαινοερχόταν μπροστά στο πρόσωπό του.

«Δε θα τον πάμε πουθενά», είπε ο Πέρσης αργά, ενώ η μορφή του είχε αλλοιωθεί από την οργή. «Θα τον ξεκοιλιάσω και θα τον κρεμάσω από τα έντερά του εδώ και τώρα. Πάρτε τον!» φώναξε στους Μήδους.

Οι ιππείς έφυγαν με αποφασιστικότητα, έχοντας τα όπλα τους κατεβασμένα, έτοιμα για επίθεση.

Ο Νικίας βύθισε το εγχειρίδιο στην παχιά δορά στα καπούλια του Αστερίωνα. Το ζώο αντέδρασε αμέσως στον διαπεραστικό πόνο σαν να το είχε χτυπήσει κεραυνός. Μούγκρισε και όρμησε μπροστά με χαμηλωμένο το κεφάλι. Τρύπησε με τα κέρατά του το στήθος του αλόγου του προπορευόμενου ιππέα και το σήκωσε με μία κίνηση ώστε τα δύο μπροστινά του πόδια να αιωρούνται. Τόσο δυνατό γινόταν το θηρίο αυτό όταν τυφλωνόταν από οργή. Το άλογο και ο αναβάτης αναποδογύρισαν προς τα πίσω και έπεσαν πάνω σε έναν άλλο ιππέα.

Τα υπόλοιπα άλογα σηκώθηκαν στα πίσω πόδια χλιμιντρίζοντας τρομαγμένα.

Μα τον Αστερίωνα δεν τον σταματούσε τίποτα. Χίμηξε εμπρός και τρύπησε έναν πεσμένο ιππέα στο κεφάλι, με το κέρατό του να διαπερνά το κρανίο του πολεμιστή όπως μια μικρή βέρυγα διαπερνά ένα κομμάτι τυρί. Χωρίς δισταγμό, επιτέθηκε και σε άλλο ένα άλογο, μπήγοντας τα κέρατά του βαθιά στο πλευρό του ζώου, με αποτέλεσμα να ανατραπεί ο αναβάτης του. Ο ταύρος τινάχτηκε για να απελευθερωθεί και όρμησε και σε ένα τρίτο άλογο, σπάζοντας τα μπροστινά πόδια του ζώου σαν να ήταν καλάμια.

Ένα βέλος βρήκε τον Αστερίωνα στον λαιμό. Αλλά ο ταύρος συνέχισε ακάθεκτος. Ένα απόκοσμο μουγκρητό βγήκε από το στόμα του και αμέσως μετά έτρεξε προς τον Μήδο που τον είχε χτυπήσει, ρίχνοντας κάτω το άλογό του πριν προλάβει να εκτοξεύσει δεύτερο βέλος. Τη στιγμή που ο Μήδος άγγιζε το έδαφος, ο ταύρος κάρφωσε τον πεσμένο πολεμιστή με τα ματωμένα του κέρατα, αναποδογυρίζοντάς τον στον αέρα σαν πηλίνο ομοίωμα.

Ο Νικίας παρακολουθούσε με δέος τη δολοφονική καταιγίδα που είχε προκαλέσει. Όλα ήταν ένας στρόβιλος από μυς και κέρατα. Τρεις Μήδοι είχαν εξουδετερωθεί. Οι υπόλοιποι τρεις καβαλάρηδες πάλευαν να κρατηθούν μακριά από τον ταύρο, να τον χτυπήσουν με τα δόρατά τους. Αλλά ήταν μάταιο: Ο Αστερίων ήταν πιο γρήγορος κι από γάτα, αντιστεκόταν, πηδούσε, κλοτσούσε με τα πίσω πόδια και έστριβε το πελώριο κεφάλι του πότε από δω και πότε από κει. Ανέβηκε στη ράχη ενός αλόγου σαν να σκόπευε να το βιάσει και έχωσε με δύναμη τα φοβερά του κέρατα στην πλάτη του αναβάτη, με αποτέλεσμα να βγουν από την άλλη μεριά του κορμού του.

«Κάνε κάτι!» φώναξε ο Πέρσης στον Ταναγραίο. Το τρομαγμένο του άλογο χοροπηδούσε σε κύκλο κοντά στο πεδίο της συμπλοκής. Πέταξε το δόρυ του στον ταύρο αλλά αστόχησε επειδή κουνήθηκε το άλογό του, έτσι το όπλο του διαπέρασε το στήθος ενός από τους άντρες του, σκοτώνοντάς τον.

«Ανουσίγια!» ούρλιαξε ο πανουργομάτης. Μέσα στο χάος και στην αναστάτωση, είχε ανέβει πάλι στο άλογό του και είχε απομακρυνθεί σε απόσταση μιας σαϊτιάς. «Ελάτε από δω!»

Ο ταύρος αναποδογύριζε άλλο ένα άλογο την ώρα που ο Νικίας

περνούσε από δίπλα του τρέχοντας. Έπεσε κατευθείαν πάνω στον Πέρση, πηδώντας και ρίχνοντας τον πολεμιστή από το αλόγο του. Προσγειώθηκε με δύναμη επάνω του, χτυπώντας σαν σφυρί το μέτωπό του στη μύτη του Πέρση. Εκείνος ένιωσε να του κόβεται η ανάσα και έπιασε το πρόσωπό του ενώ το αίμα ανάβλυζε μέσα από τα χέρια του. Ο Νικίας τον κλότσησε στα πλευρά και γύρισε τον ξαφνιασμένο και ασθμαίνοντα Πέρση μπρούμυτα. Άρπαξε τον αριστερό αστράγαλο του πολεμιστή και του έκοψε τον τένοντα. Ο Πέρσης έβγαλε ένα κτηνώδες ουρλιαχτό και πάλεψε να απελευθερωθεί.

«Μην κουνιέσαι!» διέταξε ο Νικίας με φωνή άγρια και επιτακτική. Δεν καμωνόταν πια τον γεμάτο σεβασμό αγρότη – ήταν ο σκληρογυμνός πολεμιστής, αυτός που έπαιρνε ζωές αμείλικτα. «Μην κουνιέσαι, διαφορετικά θα σου κόψω και τον άλλο τένοντα και δε θα ξαναπερπατήσεις ποτέ». Στάθηκε πάνω από τον Πέρση, κραδαινώντας το ματωμένο του εγχειρίδιο.

Κοίταξε προς τα δεξιά. Είδε το άλογο του Πέρση να το βάζει στα πόδια και να ακολουθεί μανιασμένα τον Ταναγραίο, που κάλπαζε προς τη Θήβα. Ο πανουργομάτης είχε φέρει στα χείλη του ένα κέρας κυνηγιού και έκανε ένα σινιάλο. Ο ήχος συνέχισε να ακούγεται ακόμα κι όταν ο άντρας χάθηκε πίσω από τον λόφο.

Ο Νικίας γύρισε απότομα το κεφάλι προς τη γέφυρα. Είδε άψυχα άλογα και άντρες σκορπισμένους στη γη. Ένα άλογο με δύο σπασμένα πόδια πάσχιζε να ανασηκωθεί. Ένας Μήδος είχε καταφέρει να παραμείνει στη ράχη του αλόγου του αλλά το είχε σκάσει, καλπάζοντας κατά μήκος της όχθης με τον λυσσασμένο ταύρο να ξεφυσά από πίσω του. Μόνο ένας Μήδος είχε απομείνει: ένας πολεμιστής γονατιστός, περιστοιχισμένος από αίματα, σάρκες και θάνατο, πιέζοντας ένα τραύμα στην κοιλιά του, κοιτάζοντας ολόγυρα σαν ζαλισμένος.

Ξάφνου, ο Πέρσης απεσταλμένος γύρισε ανασκελα και άρχισε να ψηλαφίζει το ξίφος του, αλλά ο Νικίας έσκυψε, του άρπαξε το χέρι πριν προλάβει να το τραβήξει από τη θήκη και έσπασε τον δικέφαλο μυ του. Ο Πέρσης ούρλιαξε και έπιασε το χέρι του.

«Μην κουνιέσαι, είπα!» φώναξε ο Νικίας. Πήρε το ξίφος του

Πέρση και κράτησε την αστραφτερή λεπίδα κοντά στα μάτια του άντρα. «Διαφορετικά, την επόμενη φορά θα μείνεις τυφλός!»

Ο Πέρσης έκλεισε τα μάτια σφιχτά και μουρμούρισε: «Είμαι απεσταλμένος του βασιλιά Αρταξέρξη!»

«Πάψε», του είπε ο Νικίας περιφρονητικά και κατευθύνθηκε προς τον σωρό νεκρών ανθρώπων και ζώων, με το ξίφος στο ένα χέρι, το εγχειρίδιο στο άλλο. Ο Μήδος που ζούσε ακόμη σηκώθηκε όρθιος και τράβηξε το ξίφος του, κρατώντας με το άλλο χέρι το τραύμα του. Έφτυσε αίμα.

Ο Νικίας πέταξε το εγχειρίδιο με ένα τίνιγμα του καρπού του. Η λεπίδα σπίθισε στο κενό ανάμεσά τους και αμέσως μετά ο Μήδος κρατούσε τη λαβή του, που προεξείχε από το στήθος του. Ο Νικίας όρμησε μπροστά και κατέβασε με δύναμη το ξίφος στο κεφάλι του Μήδου: Το μισό πρόσωπο και το κρανίο του, από το σαγόνι ως το μέτωπο, άνοιξε στα δύο. Ο πολεμιστής κάρφωσε το μοναδικό μάτι που του είχε απομείνει στον Νικία και έμεινε ασάλευτος, με τα μυαλά του εκτεθειμένα στον ήλιο. Με το δεύτερο χτύπημα, και το υπόλοιπο κεφάλι του Μήδου εκτοξεύτηκε στον αέρα και έπεσε στο χώμα.

Νικίας ανάσαινε με δυσκολία, το αίμα σφυροκοπούσε στα αυτιά του. Το άλογο με τα σπασμένα πόδια πάλευε ακόμη να σηκωθεί. Ο Νικίας το απάλλαξε από τη δυστυχία του. Ύστερα βεβαιώθηκε πως όλοι οι πολεμιστές που κείτονταν ακίνητοι στη χλόη ήταν πραγματικά νεκροί. Ο ταύρος είχε κάνει καλά τη δουλειά του. Μόνο ένας Μήδος ανέπνεε ακόμη, αλλά ο Νικίας τον κάρφωσε κατάστημα με το ξίφος του. Αφού ολοκλήρωσε το μακάβριο έργο του, γύρισε πίσω στον Πέρση. Ο απεσταλμένος είχε καταφέρει να σταθεί στο γερό του πόδι και απομακρυνόταν κουτσαίνοντας προς την κατεύθυνση που είχε πάει ο Ταναγραίος. Ο Νικίας τον χτύπησε στο πίσω μέρος του κεφαλιού με το ξίφος του και ο Πέρσης έπεσε καταγής αναίσθητος.

Ύστερα έπιασε δουλειά: Του έβγαλε όλα τα ρούχα και τα όπλα – το χρυσό κράνος, την επίχρυση πανοπλία, τα χρυσαφένια βραχιόλια, έως και τα υποδήματα με τα πετράδια. Έβαλε όλα αυτά τα πλούτη στην άκρη και τον άφησε ολόγυμνο πάνω στη χλόη να φορά μόνο τα δαχτυλίδια του.

Ο Νικίας πήρε το δερμάτινο πουγκί του Πέρση και το πέρασε γύρω από τον δικό του λαιμό. Ύστερα έσκυψε, σήκωσε τον άντρα στους ώμους του και ξεκίνησε να προχωρά τροχάδην. Κατευθύνθηκε προς την πέτρινη γέφυρα. Έπειτα από ενάμισι χιλιόμετρο περίπου άρχισαν να πονούν τα πόδια του αλλά δεν επιβράδυνε. Απείχε ακόμη γύρω στα πέντε χιλιόμετρα από την ακρόπολη. Έπρεπε να μεταφέρει τον Πέρση στις Πλαταιές ώστε να μπορέσει ο παππούς του να τον ανακρίνει και να διαβάσει το περιεχόμενο του μηνύματός του.

Σε λίγο, εκτός από τα πόδια του, άρχισαν να πονούν τα χέρια και η πλάτη του. Ο ιδρώτας έσταζε από το σώμα του. Σκέφτηκε τη φρικτή μοίρα που περίμενε τον Πέρση στις Πλαταιές. Ο Νικίας είχε υπομείνει τον πόνο και το μαρτύριο των βασανιστηρίων και δεν το ευχόταν ούτε στον χειρότερο εχθρό του. Κινδύνευαν όμως οι ζωές των συμπολιτών του. Αν οι Σπαρτιάτες και οι Θηβαίοι καταλάμβαναν τις Πλαταιές, οι άντρες που θα είχαν απομείνει ζωντανοί θα εκτελούνταν και τα γυναικόπαιδα θα υποδουλώνονταν. Στη σκέψη και μόνο ότι η γυναίκα του και οι δυο τους κόρες –αλλά και το αγέννητο παιδί τους– θα πρόσφεραν ως δούλοι κάθε λογής αποκρουστικές υπηρεσίες στους εχθρούς, τον πλημμύρισε μίσος και έδωσε δύναμη στα πόδια του να συνεχίσουν παρά τον σουβλερό πόνο στην πλάτη.

«Μη σταματάς», μονολογούσε.

Θυμήθηκε την αποτυχημένη επιχείρησή του στην Αθήνα, όταν την είχε επισκεφτεί μετά την ήττα των Θηβαίων. Είχε πάει να συγκεντρώσει έναν στρατό μισθοφόρων για να συμβάλουν στην υπεράσπιση των Πλαταιών από τους Σπαρτιάτες, κουβαλώντας το χρυσάφι που είχε δοθεί στον προδότη Ναυκλείδη. Το οποίο χρυσάφι όμως είχε χάσει, αλλά ερωτεύτηκε μια νεαρή εταίρα και έκανε έρωτα μαζί της, απατώντας την Καλλιστώ.

Τι παράξενο που είναι το ανθρώπινο μυαλό, συλλογίστηκε. Ακόμα και τώρα, μεταφέροντας στις πλάτες του αυτό το βαρύ φορτίο, προσπαθώντας να ξεφύγει από τον θάνατο, οι σκέψεις του φτερούγισαν άθελά του σ' εκείνη τη νύχτα στον ναό της Αφροδίτης και στον έρωτα που είχε μοιραστεί με την εκθαμβωτική Ελένη...

Ένα κοράκι έκρωξε δυνατά πάνω από το κεφάλι του. Ο Νικίας σήκωσε τα μάτια και νόμισε πως είδε φευγαλέα μια λευκή λάμψη στην ουρά του πουλιού, αν και δεν ήταν σίγουρος. Θαρρείς και το περίεργο πουλί τον ακολουθούσε παντού – σαν να ήταν απεσταλμένος του Απόλλωνα. Ήταν το ίδιο κοράκι που οι Πλαταιείς είχαν πει ότι προσγειώθηκε στο πτώμα του Ναυκλείδη όταν του είχαν φορέσει τον πέτρινο χιτώνα.

«Μα την Ήρα!» βλαστήμησε όταν λύγισε ένα από τα γόνατά του.

Είχε πέσει σε λακκούβα, στο άνοιγμα μιας λαγουδότρυπας. Αλλά πίεσε τον εαυτό του να προχωρήσει.

Θυμήθηκε ένα παιχνίδι που έπαιζαν με τον καλύτερό του φίλο, τον Δημήτριο, όταν είναι μικροί. Σήκωναν τότε ο ένας και τότε ο άλλος έναν μικρό ταύρο στα χέρια για να δουν ποιος θα άντεχε να τον μεταφέρει πιο μακριά γύρω από τα τείχη της ακρόπολης. Ο Νικίας, αν και το είχε επιχειρήσει πολλές φορές στο πέρασμα των χρόνων, είχε φτάσει μόνο ως τη μέση της διαδρομής. Ο Δημήτριος όμως –που μάλλον ήταν ο πιο δυνατός νέος της Βοιωτίας– είχε καταφέρει να κουβαλήσει τον υπάκουο ταύρο σε όλη την περιμέτρο, μήκους τεσσάρων χιλιομέτρων, με τους σκοπούς στους πύργους να ζητωκραυγάζουν, ξερνώντας συνέχεια από την εξάντληση αλλά αρνούμενος να εγκαταλείψει την προσπάθεια.

Ο Νικίας αναρωτήθηκε αν ο Δημήτριος ζούσε. Ο πατέρας του, ο Ναυκλείδης, τον είχε στείλει αρκετά χρόνια πριν στις Συρακούσες για να ζήσει με έναν πλούσιο και ισχυρό στρατηγό ονόματι Πάνδαρο. Ο Ναυκλείδης σίγουρα ήξερε τότε πως θα πρόδιε τις Πλαταιές στον εχθρό, οπότε είχε στείλει τον διάδοχό του στην πόλη-κράτος που ήταν σύμμαχος της Σπάρτης. Θα επέστρεφε ποτέ πίσω στην πατρίδα ο Δημήτριος; Αν ναι, θα ερχόταν αντιμέτωπος με τη σκληρή αλήθεια: Η αδελφή και ο πατέρας του ήταν νεκροί και το όνομα της οικογένειάς του είχε ατιμαστεί.

Άκουσε τον ήχο που φοβόταν: οπλές αλόγου να τραντάζουν το έδαφος πίσω του, από τη μεριά της Θήβας. Ο ήλιος ξεπρόβαλε εκτυφλωτικός μέσα από μια σχισμή στα σύννεφα, φωτίζοντας το σημείο που βρισκόταν πάνω στον λόφο, θαρρείς και ο Δίας είχε ανάψει φανάρι.

Γύρισε και αντίκρισε μια περίπολο του ιππικού σε απόσταση τετρακοσίων περίπου μέτρων, με επικεφαλής τον οδηγό από την Τανάγρα. Μέτρηση πεντε ιππείς που πλησίαζαν απειλητικά σαν ένα σώμα, με τα δόρατα χαμηλωμένα. Θηβαίοι. Τρόπος διαφυγής δεν υπήρχε. Έβαλε όλη του τη δύναμη και κατευθύνθηκε προς έναν λοφίσκο όπου δέσποζε μια συστάδα πανάρχαιων, ροζιασμένων ελαιόδεντρων. Εκεί θα τους περίμενε για την τελική αναμέτρηση. Όταν

έφτασε στην κορυφή, άφησε τον Πέρση να γλιστρήσει από τους ώμους και κύρωσε την πονεμένη πλάτη του. Έπειτα τράβηξε το ξίφος του και κάθισε ανακούρκουδα, καρτερώντας με κομμένη την ανάσα το τείχος του θανάτου να πλησιάσει.

Η σκέψη του ταξίδεψε στην Καλλιστώ και στις κόρες του. Αναρωτήθηκε αν το επόμενο παιδί θα ήταν αγόρι. Τι σημασία είχε όμως... Θα το αγαπούσε το ίδιο, ακόμα κι αν ήταν και πάλι κορίτσι...

«Νεαρέ κύριε!»

Είδε τον Μούλα σκαρφαλωμένο σε ένα από τα ψηλά κλαδιά του κοντινού δέντρου.

«Μούλα!» είπε οργισμένος. «Γιατί δεν πήγες στο κτήμα; Ανόητο αγόρι! Δεν υπάρχει λόγος να πεθάνεις κι εσύ εδώ! Φύγε, τρέχα!»

«Κύριε!» τον αγνόησε ο Μούλα. «Πέσε κάτω. Πέσε κάτω στα χόρτα».

Οι καβαλάρηδες είχαν φτάσει στους πρόποδες του λόφου. Τα άλογα χαμήλωσαν τα κεφάλια τους και άρχισαν να ανηφορίζουν την πλαγιά. Οι αιχμές των δοράτων των Θηβαίων λαμποκοπούσαν στον ήλιο. Πλέον μπορούσε να διακρίνει τα πρόσωπά τους – οι Θηβαίοι φορούσαν κράνη που άφηναν το πρόσωπό τους εκτεθειμένο και αποκάλυπταν τα μακριά τους γένια. Κουβαλούσαν τις χαρακτηριστικές βοιωτικές ασπίδες με τις εγκοπές και το γράμμα θήτα.

«Πέσε κάτω!» φώναξε ο Μούλα.

Ο Νικίας είδε κάτι να θροίξει στο ψηλό χορτάρι πλάι του. Αρχικά το πέρασε για φίδι. Τότε είδε το ανοιχτό στόμα ενός λιονταριού και τρόμαξε. Το πλάσμα τού μιλούσε με επιτακτική ανθρώπινη φωνή: «Πέσε κάτω πια, βρε ηλίθιε φοραδοτρόφε!»

Ο Νικίας υπάκουσε αυτή τη φορά και έπεσε μπρούμυτα την ώρα που οι Θηβαίοι ιππείς πρόβαλαν στον λόφο.

Το περίεργο λιοντάρι πετάχτηκε μέσα από τα χόρτα και ένας καταγιγισμός από βέλη σφύριξε μέσα από τις χορδές του τόξου του. Οι Θηβαίοι ούρλιαξαν και έπεσαν από τα άλογά τους, σφαδιάζοντας πάνω στη γλόη από το δηλητήριο που είχε αρχίσει να ρέει στις φλέβες τους.

Ο Ταναγραίος είχε πέσει από το άλογό του μέσα στην αναταρα-

χή και είχε κατρακυλήσει στον λόφο ουρλιάζοντας από τον πόνο. Ο Κόλαξ τον πέτυχε στον σβέροκο τη στιγμή που πήγε να σταθεί στα πόδια του, και ο πανουρογομάτης έπεσε με τα μούτρα στο χορτάρι, με όλο του το σώμα να τραντάζεται από τους επιθανάτιους σπασμούς.

Ο Κόλαξ κέντρισε τον Νικία με την άκρη του ανακυρτωμένου τόξου του.

«Μπορείς να σηκωθείς τώρα», είπε. «Ευτυχώς που αποφάσισα να ακολουθήσω τα ίχνη σας από το κτήμα».

«Συνάντησα τον Κόλακα», είπε ο Μούλα, που κρεμάστηκε από το δέντρο για να κατέβει κι ύστερα έτρεξε στα άλογα των Θηβαίων, που περιφέρονταν ανήσυχα, και μάζεψε τα χαλινάρια τους.

Ο Νικίας σηκώθηκε με πόδια τρεμάμενα και χαμογέλασε στον νεαρό βάρβαρο.

«Δόξα να 'χει ο Δίας», είπε.

«Μη δοξάζεις αυτόν», είπε ο Κόλαξ και έδειξε τον ουρανό. «Εμένα να δοξάζεις. Εγώ σκότωσα τους Θηβαίους». Τράβηξε το εγχειρίδιό του από τη θήκη και ξεκίνησε να κόβει τους λαίμους των πολεμιστών του εχθρού για να σιγουρέψει τον θάνατό τους. «Τι θα έκανες χωρίς εμένα;» μουρμούρισε. «Σε έσωσα πάλι».

«Αυτόν μην τον σκοτώνεις!» του απαγόρευσε ο Νικίας, γιατί ο Κόλαξ ετοιμαζόταν να αποτελειώσει και τον Πέρση απεσταλμένο. «Τον πηγαίνω δώρο στον παππού μου».

«Να πάρω ένα από τα όμορφα δαχτυλίδια του;» ρώτησε ο Κόλαξ. Πριν προλάβει ο Νικίας να απαντήσει, ο νεαρός Σκύθης τράβηξε ένα από τα δαχτυλίδια και κατέβηκε σαν σίφουνας τον λόφο προς το σημείο που είχε πέσει ο Ταναγραίος. Γονάτισε δίπλα του και έβγαλε το βέλος από το κρανίο του νεκρού άντρα. Αμέσως όμως αποτραβήχτηκε, με το πρόσωπό του παραμορφωμένο από την αηδία. «Τούτος εδώ βρομοκοπάει!» ανακοίνωσε και έφτυσε καταγής σαν να είχε πει δηλητήριο. «Τα έκανε πάνω του πριν ξεψυχήσει. Ζέχνει αρρώστια!»

«Τον σκοτώνεις ή του καθαρίζεις τον πισινό;» ρώτησε ο Μούλα.

«Χα, χα!» γέλασε ο Κόλαξ, που σηκώθηκε με το χέρι στην κοιλιά του. «Έξυπνο, Μούλα».

«Ελάτε εδώ και βοηθήστε με με αυτό τον άντρα», τους διέταξε ο Νικίας.

Ανέβασαν τον αναίσθητο αιχμάλωτο σε ένα άλογο και τον ξάπλωσαν στο πλάι, με τη μέση του πάνω στη ράχη του αλόγου. Έδεσαν γρήγορα γρήγορα τους καρπούς του στους αστραγάλους του κάτω από την κοιλιά του ζώου, σαν να έδεναν φορτίο. Έπειτα ο Νικίας, ο Μούλα και ο Κόλαξ καβάλησαν τα άλλα τρία αιχμαλωτισμένα άλογα και έφυγαν καλπάζοντας προς την ακρόπολη των Πλαταιών.

Μια πνιχτή κραυγή ξέφυγε από χείλη του Μενέσαρκου όπως ήταν ξαπλωμένος μπρούμυτα και ολόγυμνος πάνω στο πέτρινο πάτωμα ενός σκοτεινού δωματίου. Ταυτόχρονα κλότσησε προς τα έξω – ένα δυνατό τίναγμα του ποδιού, που χτύπησε την ξύλινη κρεμάστρα η οποία ορθωνόταν στη γωνιά του δωματίου και στήριζε την ορειχάλκινη πανοπλία και το κράνος του. Το έπιπλο κατέρρευσε μαζί με το φορτίο του και έπεσε κατάχαμα με εκκωφαντικό πάταγο, αντηχώντας στον περιορισμένο χώρο. Το φως από ένα και μοναδικό λυχνάρι σελάγισε στο ορειχάλκινο κράνος του Ταύρου των Πλαταιών όπως ταλαντευόταν γερμένο στο πλάι πάνω στο πάτωμα: θαρρείς και παλλόταν σαν πλάσμα ζωντανό κάτω από την τρεμουλιαστή λάμψη.

Αμέσως μετά ακούστηκε στην πόρτα ένα επίμονο χτύπημα.

«Είσαι καλά, άρχοντά μου;»

Ο Μενέσαρκος τραβήχτηκε από τη σύζυγό του Ευδοξία, η οποία κείτονταν γυμνή και χαλαρή πάνω στον χιτώνα του, με τα μακριά της μαλλιά απλωμένα γύρω από το κεφάλι της σαν ασημένια φτερά. Ο Μενέσαρκος έμεινε για λίγο να στηρίζεται στα χέρια και στα γόνατά του, λαχανιασμένος από την προσπάθεια, με τα μάτια του καρφωμένα επάνω της, μαγεμένος από την ομορφιά της, άφωνος από τον συνταρακτικό οργασμό του. Αν και η Ευδοξία πλησίαζε την έβδομη δεκαετία της ζωής της, παρέμενε λυγερόκορμη λόγω της αδιάκοπης και σκληρής δουλειάς στο κτήμα. Τα στήθη της, αν και, κατά δική της ομολογία, είχαν πέσει πολύ, διατηρούσαν το σφρίγος και την ομορφιά τους. Και το πρόσωπό της, κατά την άπο-

ψή του, γινόταν όλο και πιο σαγηνευτικό από τότε που πρωτογνωρίστηκαν, τόσες δεκαετίες πριν.

Την ποθούσε πάντα σαν τρελός.

«Είσαι καλά, άρχοντά μου;»

«Καλά είμαι, που να σε πάρει και να σε σηκώσει», απάντησε αγριεμένα. «Φύγε τώρα», συμπλήρωσε. «Απλώς σκόνταψα και έριξα κάτι».

Βρίσκονταν στο ιδιαίτερο, ανήλιαγο δωμάτιο στα κυβερνητικά του γραφεία στην ακρόπολη των Πλαταιών. Το δωμάτιο είχε μόνο μία πόρτα και ο Μενέσαρκος είχε φροντίσει να την αμπαρώσει πριν ξεκινήσει το ερωτικό τους παιχνίδι. Κοιμόταν στο σπίτι του στην ακρόπολη για να είναι κοντά στη δουλειά του, ενώ η Ευδοξία είχε αναλάβει τη διαχείριση του κτήματος. Για δύο και πλέον χρόνια κοιμόνταν χωριστά. Και δεν τους άρεσε καθόλου.

Κάτι σαν ξύσιμο ακούστηκε από το ρόπτρο, στην άλλη πλευρά της πόρτας.

«Φύγε, Ησίοδε!» ούρλιαξε ο άρχων στον γραμματέα του. Φανταζόταν τον νεαρό αδιάκριτο άντρα να στέκεται έξω από την πόρτα, με το αυτί του κολλημένο πάνω στο ξύλο και μια έκφραση ανησυχίας στο πρόσωπό του.

«Αν είσαι σίγουρος, άρχοντά μου».

«Πιο σίγουρος και από γροθιά στο πρόσωπο. Φύγε τώρα!»

Αφού άκουσε τα βήματα του Ησίοδου να απομακρύνονται, αναστέναξε και ξάπλωσε το πελώριο σώμα του δίπλα στις Ευδοξίας ενώ ένιωθε σαν να πετούσε... όλο πετούσε...

Η Ευδοξία στηρίχτηκε στον αγκώνα της και διέτρεξε με το λεπτό της χέρι το φαρδύ, δασύτριχο στήθος του. Του χαμογέλασε με μάτια που σπίθιζαν παιχνιδιάρικα.

«Επί πενήντα συναπτά έτη δεν έχεις πάψει να με καταστρέφεις», της είπε, κοιτάζοντάς τη με το ένα μάτι. Έξυσε τα ψαρά του γένια και χασμουρήθηκε τόσο δυνατά που παραμορφώθηκε το πλατύ, όμορφο πρόσωπό του. Το σαγόνι του έτριξε καθώς έκλεινε το στόμα λόγω των παλιών τραυμάτων του από το παγκράτιο.

«Νομίζω πως βούλιαξες την πανοπλία σου», είπε η Ευδοξία χαμογελώντας.

«Κι εσύ τα αρχίδια μου», ήταν η απάντησή του.

«Μια ζωή το ίδιο βρομόστομο αγόρι παραμένεις!»

«Αφού σου αρέσει όταν μιλάω έτσι», είπε ο Μενέσαρκος χαμογελώντας πλατιά. «Θα έλεγα μάλιστα ότι στον δρόμο που ερχόσουν σκεφτόσουν τι βρομιές θα ξεστομίζα. Λες και είσαι καλύτερη! Έφυγες κρυφά για να με συναντήσεις στην ακρόπολη σαν καμία έφηβη! Είπες στην Καλλιστώ και στη Φίλη ότι έπρεπε να έρθεις ξανά στην αγορά ή ομολόγησες την αλήθεια; Ότι καιγόσουν για κρέας Ταύρου;»

Του έριξε μία στο πλάι του κεφαλιού. «Εσύ μου έμαθες πώς να κινούμαι σαν τον κλέφτη», τον κατηγορήσε γελώντας σαν μικρό κορίτσι.

«Θυμάσαι τότε που έφυγες κρυφά από το σπίτι του πατέρα σου;» ρώτησε αυτός ενώ τα μάτια του έλαμπαν. «Ήταν λίγο πριν από τη μάχη με τους Πέρσες... Σε ανέβασα πάνω στο κλαδί εκείνου του δέντρου που είχε σκιστεί και μαυρίζει από τον κεραυνό. Ύστερα γονάτισα μπροστά σου, τυφλωμένος από τον πόθο, και ορκίστηκα να σε λατρεύω για πάντα στον βωμό των ολόγλυκων λαγόνων σου. Ορκίστηκα να σκοτώσω όλους τους Πέρσες της Βοιωτίας για να μπορέσω να γυρίσω πλάι σου».

Η Ευδοξία έφερε τα χείλη της κοντά στο αυτί του και είπε: «Χίλιες φορές πέθανα εκείνη τη μέρα από την αγωνία μου για το αν θα σε ξανάβλεπα. Και όταν σε είδα να διαβαίνεις τις πύλες... παραλίγο να σπάσει η καρδιά μου».

«Δεν έβλεπα την ώρα να σε στολίσω με περσικό χρυσάφι», είπε αυτός γελώντας.

Έβαλε το στόμα της πάνω στο δικό του και τον φίλησε αχόρταγα. Ύστερα ανέβηκε πάνω του. «Δεν έχω τελειώσει ακόμη», είπε, και πίεσε τα βαριά της στήθη στο στέρνο του. «Όταν κλότσησες την πανοπλία σου, κόντευα να φτάσω στην κορυφή του βουνού!»

«Πες μου τι θέλεις να κάνω», απάντησε ο Μενέσαρκος υπάκουα. «Είμαι αρκετά δυνατός ώστε να σε ανεβάσω στην κορυφή!»

«Είναι το δόρυ σου πάντα αλύγιστο;» ρώτησε εκείνη και έβαλε το χέρι της χαμηλά για να ψηλαφίσει. «Α, μάλιστα... Σαν έφηβος... Από όλες τις απόψεις».

Όταν πια, ικανοποιημένοι και οι δύο, ξάπλωσαν πλάι πλάι, έμειναν να χαζεύουν το ταβάνι, το οποίο φώτιζε η πορτοκαλένια λάμπη του λύχνου, και ένα μολυντήριο που κυνηγούσε μια μύγα. Έτσι έκαναν έρωτα τον τελευταίο χρόνο, κατά τη διάρκεια της ημέρας, και οι ερωτικές αυτές συναντήσεις δεν άφηναν τον Μενέσαρκο να τρελαθεί από τον τρομακτικό όγκο των καθηκόντων που συνδέονταν με τη διακυβέρνηση των Πλαταιών. Τον περισσότερο χρόνο του τον αφιέρωνε στη μελέτη εγγράφων τα οποία κατέγραφαν τα τρόφιμα και τις προμήθειες που αποθηκεύονταν στην ακρόπολη: δοχεία γεμάτα ελαιόλαδο· βαρέλια με καπνιστό κρέας· φλασκιά ξέχειλα με κρασί· βέλη· ξίφη· κράνη· θεραπευτικά βότανα. Ήταν εξουθενωτικό. Ειδικά με τον Ησίοδο να μην ξεκολλάει από το πλευρό του. Ο νεαρός άντρας είχε χάσει το χέρι του στη σύγκρουση με τους Θηβαίους. Ως ακατάλληλος πλέον για να πολεμήσει, είχε διοριστεί βοηθός του Μενέσαρκου. Ωστόσο ήταν πληκτικός και υπερβολικά επιμελής, και εκνεύριζε αφάνταστα τον Μενέσαρκο.

«Τι μουρμουρίζεις;» ρώτησε η Ευδοξία.

«Ε;» ήρθε η απάντησή του.

«Πάλι υπολογισμούς κάνεις; Κάτι αριθμούς ψιθυρίζεις».

Ο Μενέσαρκος έκρυψε τα μάτια με το μπράτσο του. «Έχουμε αρκετά τρόφιμα για όλους μας, είκοσι χιλιάδες ψυχές περίπου, για δέκα μήνες σε περίπτωση πολιορκίας», είπε. «Πολύ μικρό διάστημα».

«Μα οι Σπαρτιάτες αιχμάλωτοι...»

«Έχουν μείνει μόνο καμιά εικοσαριά», τη διέκοψε. «Είκοσι άτομα για να κερδίσουμε λίγο χρόνο ακόμη. Λίγους μήνες τουλάχιστον. Από στιγμή σε στιγμή περιμένουμε κι άλλον απεσταλμένο από τη Σπάρτη, που θα απαιτήσει να διαλύσουμε τη συμμαχία μας με την Αθήνα. Και τότε θα πρέπει να αφήσω και τους τελευταίους αιχμαλώτους να φύγουν ώστε να εμποδίσω την εισβολή για λίγο καιρό ακόμη. Τον Δράκοντα το Κρανίο όμως θα τον κρατήσω ως το τέλος».

Ο Σπαρτιάτης στρατηγός ήταν αιχμάλωτός του στις Πλαταιές τα τελευταία δυόμισι χρόνια – ένας αποστεωμένος πολεμιστής χωρίς μύτη, τον οποίο ο Μενέσαρκος είχε πρωτοσυναντήσει στους Περσικούς Πολέμους. Είχαν πολεμήσει πλάι πλάι κατά των Περσών στη

Μάχη των Πλαταιών, πριν από πενήντα χρόνια, είχαν επιτεθεί μαζί στο Περσικό Οχυρό. Αργότερα ο Μενέσαρκος πήγε στη Σπάρτη ως καλεσμένος ενός εκ των δύο Σπαρτιατών βασιλιάδων εν είδει επιβράβευσης για τον ηρωισμό του στη μάχη. Εκεί, πάλεψε με τον Δράκοντα σε έναν διαγωνισμό παγκρατίου προς τιμήν των θυμάτων των Περσών εισβολέων. Ο Δράκων, πανούργος μαχητής, είχε επιχειρήσει να ξεριζώσει τους όρχεις του Μενέσαρκου, και η απάντηση του Μενέσαρκου ήταν να του κόψει τη μύτη με μια δαγκωνιά. Στη σπαρτιατική εκδοχή του παγκρατίου δεν ίσχυαν κανόνες. Οι Σπαρτιάτες πάλευαν βρόμικα. Οπότε δεν υπήρχε άλλος τρόπος να τους αντιμετωπίσεις.

«Από τον Περικλή έχεις κανένα νεότερο;» τον ρώτησε.

Ο Μενέσαρκος ένευσε και κροτάλισε τα δάχτυλα στα τραχιά, ροζιασμένα χέρια του. «Χθες έφτασε ένα ταχυδρομικό περιστέρι. Η απάντηση πάντα η ίδια: Οι Αθηναίοι δεν έχουν άντρες να στείλουν. Ο Περικλής όμως περιμένει με ανοιχτές αγκάλες όποιον θέλει να έρθει από τις Πλαταιές, ακόμα και ολόκληρη την πόλη, για να ζήσει στην ασφάλεια των τειχών της Αθήνας».

«Ο δρόμος ως εκεί είναι μακρύς και επικίνδυνος για τα παιδιά», είπε η Ευδοξία, με το φοβισμένο βλέμμα της χαμένο στο κενό.

Ο Μενέσαρκος σηκώθηκε και γέμισε ένα κύπελλο με κρασί κι ύστερα κάθισαν καταγής με τις πλάτες πάνω στον κρύο τοίχο, πίνοντας τότε ο ένας και τότε ο άλλος, απολαμβάνοντας αυτές τις στιγμές που είχαν αποκλειστικά δικές τους. Έπαιξαν μια παρτίδα ζατρίκιον, και η Ευδοξία αιχμαλώτισε όλους τους πεσσούς του Μενέσαρκου, χαχανίζοντας σε κάθε θριαμβευτική της κίνηση.

«Σηκώνω τα χέρια ψηλά!» είπε εκείνος και έσπρωξε μακριά τον άβακα.

«Ο μεγάλος και τρανός στρατηγός υφίσταται πανωλεθρία από μια γυναίκα», είπε όλο καμάρι η Ευδοξία.

«Αυτό συμβαίνει συνήθως», είπε ο Μενέσαρκος. «Και ο Νικίας νομίζει ότι κέρδισε την Καλλιστώ, αλλά το ανάποδο έγινε».

«Είναι άξια σύζυγος», είπε η Ευδοξία. «Και εργατική. Και καλή μητέρα».

«Αυτό λέω κι εγώ. Αλλά είναι πιο έξυπνη από αυτόν. Όπως κι εσύ είσαι πιο έξυπνη από εμένα».

«Ανησυχώ πολύ όμως», είπε η Ευδοξία.

«Γιατί;»

«Χάνει αίμα. Φοβάμαι μήπως χάσει το παιδί. Έχει μπει στον όγδοο μήνα. Έμεινε έγκυος πολύ γρήγορα μετά τη γέννηση των διδύμων. Δεν είχαν περάσει καλά καλά δύο μήνες».

«Η Καλλιτώ είναι καρπερή και δυνατή», είπε ο Μενέσαρκος, και πρόσθεσε αμέσως: «Όχι ότι εσύ ήσουν αδύναμη, αγάπη μου», γιατί θυμήθηκε τότε που η Ευδοξία αιμορραγούσε και τελικά έχασε το δεύτερο παιδί τους. Του έκανε έναν γιο, τον εντυπωσιακό Άριστο, ποιητή και δρομέα, που είχε σκοτωθεί δεκαπέντε χρόνια πριν, σε μια ασημαντη μάχη κατά των Θηβαίων. Ο Άριστος δεν υπήρξε ποτέ πολεμιστής. Ούτε και τυχερός. Να όμως που η μοίρα το θέλησε να είναι γιος του ο γενναίος και τυχερός Νικίας. Ο Μενέσαρκος δεν είχε ιδέα πόσο πολύ αγαπούσε τον εγγονό του ως τη μέρα που ο Νικίας επέστρεψε στις Πλαταιές διαλυμένος μετά τα βασανιστήρια που πέρασε στα χέρια του Ευρύμαχου του Θηβαίου.

Κατάλαβε πως η Ευδοξία είχε σηκωθεί και είχε φορέσει το φόρεμά της και τώρα μάζευε τα μαλλιά της – έναν χείμαρρο που έφτανε ως τους καλλίγραμμους μηρούς της. Σηκώθηκε και της τα έπλεξε, κι ύστερα εκείνη του έδωσε ένα κοκαλάκι που πάντα έβαζε στην άκρη της πλεξίδας της. Ήταν το λάφυρο που είχε εξασφαλίσει ο Μενέσαρκος όταν σκότωσε ένα πριγκιπόπουλο από την Περσία στο Περσικό Οχυρό. Το πρώτο γαμήλιο δώρο στη γυναίκα του. Μόλις είχε κλείσει τα δεκάξι και ήταν λίγους μήνες μεγαλύτερή του.

«Πόσο θα ήθελα να σου είχα χαρίσει κι άλλα παιδιά», είπε εκείνη κάποια στιγμή. «Δε σε κατηγορώ για το παιδί που απέκτησες όσο ήσουν στη Σπάρτη, γιατί ξέρω πόσο υπέφερες από τότε που αποκαλύφθηκε το μυστικό».

Ο Μενέσαρκος γούλισε. Θυμήθηκε τη νύχτα εκείνη στο βασιλικό παλάτι της Λακωνίας, όταν η ακαταμάχητη πριγκίπισσα είχε συρθεί στο δωμάτιό του φορώντας μία από τις αποκαλυπτικές φαινομηρίδες που ανέβαιναν πολύ πιο πάνω από τα γόνατα... Ένα κορίτσι με

σώμα αθλητικό –ήταν μόλις είκοσι τριών ετών αλλά παλαιότερα–, με κατάξανθα μαλλιά και ένα ζουμερό στήθος που ξεχειλίζε από τον χιτώνα, κάνοντάς τη να μοιάζει με άγρια Αμαζόνα που είχε κόψει τον ένα μαστό για να διευκολύνεται στην τοξοβολία. Η σπαρτιατική Γερούσια ήθελε να κλέψει το σπέρμα του για να μεταφέρει τις ικανότητές του στο αίμα τους, αλλά ο νεαρός παγκρατιαστής ήταν σαν ξαναμμένος ταύρος και το πρόσφερε εθελοντικά. Πριν από δύο χρόνια και έξι μήνες, στο εκστρατευτικό σώμα που είχαν στείλει οι Σπαρτιάτες στις Πλαταιές συμμετείχε και ο Σπαρτιάτης εγγονός του Μενέσαρκου, ο πρίγκιπας Αρχίλοχος. Αφού τραυματίστηκε σε ατύχημα με το άλογό του, ο Αρχίλοχος αιχμαλωτίστηκε και φυλακίστηκε στις Πλαταιές, για να ανταλλαγεί στη συνέχεια με τον Νικία όταν τον έπιασε ο εχθρός.

Ο Μενέσαρκος γύρισε την Ευδοξία και έβαλε το χέρι του απαλά στο μάγουλό της. «Σ’ αγαπώ, Ευδοξία», είπε. «Όλες μου οι νίκες στη μάχη και στο παγκράτιο δε θα είχαν κανένα νόημα αν δεν είχα εσένα να τις μοιράζομαι».

Η γυναίκα του χαμογέλασε και του φίλησε το χέρι. Ύστερα κοίταξε βαθιά μέσα στα μάτια του και είπε συνοφρωμένη: «Ήθελα να σου πω κάτι...»

Μα τα λόγια της διέκοψε ένα δυνατό χτύπημα στην πόρτα.

«ΗΣΙΟΔΕ!» φώναξε ο Μενέσαρκος. «Φύγε επιτέλους!»

«Εγώ είμαι, ο Νικίας!» ακούστηκε η γνώριμη φωνή από την άλλη πλευρά. «Παππού! Γρήγορα. Άνοιξε!»

Μενέσαρκος πλησίασε την πόρτα κουτσαίνοντας, τράβηξε τον σύρτη και άνοιξε.

«Μα την Ήρα, αγόρι μου! Τι συμβαίνει;» ρώτησε όταν είδε τον Νικία να στέκεται απ' έξω. «Γιατί είσαι καταματωμένος;»

Η Ευδοξία ένωσε την ανάσα της να κόβεται και έτρεξε κοντά τους φωνάζοντας: «Παιδί μου, τι έκανες;»

«Καλά είμαι», απάντησε ο Νικίας. «Κυνηγούσα τον γερο-Αστερίωνα και...» Η φωνή του έσβησε όταν πρόσεξε ότι η γιαγιά του ήταν αναμαλλιασμένη και ο παππούς του γυμνός. Χαμογέλασε με νόημα και είπε στη γιαγιά του: «Πρέπει να σου κλέψω τον παππού».

«Τραυματίστηκε ο Αστερίων;» ρώτησε ο Μενέσαρκος όλο αγωνία.

«Ακόμη ζει», είπε ο Νικίας. «Αλλά είναι λυτός και τριγυρίζει σε όλη τη Βοιωτία».

Ο Μενέσαρκος συνοφρυώθηκε. «Ο ταύρος αυτός αξίζει πολλά ασημένια τάλαντα για το σπέρμα του και μόνο. Τι συνέβη;»

«Αυτό που βρήκα είναι πολυτιμότερο», απάντησε ο Νικίας. «Έναν Πέρση αιχμάλωτο. Αλλά δεν προλαβαίνω να σου εξηγήσω τώρα. Αυτή τη στιγμή τον ανακρίνει ο Λίνος».

Ο Ησιόδος όρμησε στο δωμάτιο, πήρε τον χιτώνα του Μενέσαρκου από το πάτωμα και τον έριξε στους γυμνούς ώμους του κυρίου του. Έπειτα έσκυψε και άρπαξε το πόδι του Μενέσαρκου και το σήκωσε, αναγκάζοντας τον ηλικιωμένο παγκρατιαστή να στηριχτεί στο ένα πόδι και να ακουμπήσει στον τοίχο για να μην πέσει.

«Ηλίθιος είσαι;» φώναξε αγριεμένα ο Μενέσαρκος. «Το προβληματικό μου γόνατο!»

«Συγγνώμη, άρχοντά μου!» αναφώνησε ο Ησίοδος βάζοντας το σανδάλι στο πόδι του Μενέσαρκου. «Ο χρόνος πιέζει όμως».

Κουτσαίνοντας, ο Μενέσαρκος ακολούθησε τον Νικία έξω στον διάδρομο και, στη συνέχεια, στον πρώτο ανοιχτό αυλόγυρο. Μια ομάδα δέκα φρουρών είχε παραταχθεί ημικυκλικά γύρω από τον γυμνό Πέρση, που έκλαιγε όπως ήταν γονατισμένος πάνω στο λιθόστρωτο. Τα χέρια του ήταν δεμένα στην πλάτη του και το αίμα έτρεχε από τα τραύματα στους δικέφαλους και στον αστράγαλο όπου ο Νικίας του είχε κόψει τον τένοντα. Είχε κατορηθηθεί επάνω του και τα ούρα ανακατεύονταν με το αίμα, σχηματίζοντας μια μικρή λίμνη στα πόδια του.

Ένας ηλικιωμένος άντρας με λευκή γενειάδα ήταν γονατισμένος δίπλα στον αιχμάλωτο και του μιλούσε χαμηλόφωνα στα περσικά. Ήταν ο Λίνος – ένας κατάσκοπος που είχε επιστρέψει στις Πλαταιές έπειτα από πολλά χρόνια και πολύ γρήγορα είχε γίνει από τους πιο στενούς συνεργάτες και έμπιστους του Μενέσαρκου. Ο αιχμάλωτος ένευσε και έκλαψε πιο δυνατά και άρχισε να μιλά γρήγορα – λέξεις που ο Νικίας δεν μπορούσε να ακούσει.

Ο Ζωτικός, ο αρχιστράτηγος των Πλαταιών και επικεφαλής του ιππικού, πηγαينوερχόταν πίσω από τον Πέρση και τον κοίταζε αλαζονικά, κεντώντας τον πότε πότε με τη χοντρή άκρη του μαστιγίου του, με αποτέλεσμα ο Πέρσης να τρέμει σύγκορμος κάθε φορά που τον ακουμπούσε. Ο Κόλαξ –αγαπημένος του Ζωτικού επειδή ήταν δεινός ιππέας και τοξότης– στεκόταν δίπλα στον στρατηγό, γελούσε και μασουλούσε ένα κομμάτι ξεραμένο κρέας.

Έπειτα από μια ολιγόλεπτη ανάκριση, ο Λίνος άγγιξε τον Πέρση στον ώμο συμφιλιωτικά, ύστερα σηκώθηκε και πλησίασε τον Μενέσαρκο. Ο Ζωτικός γονάτισε δίπλα στον Πέρση και κάτι του ψιθύρισε στο αυτί... Ο αιχμάλωτος ούρλιαξε τρομοκρατημένος.

«Τι συμβαίνει, Λίνο;» ρώτησε ο Μενέσαρκος. «Τι έμαθες; Αυτός ο άντρας είναι πραγματικά Πέρσης;»

«Ο εγγονός σου από δω», είπε ο Λίνος, ρίχνοντας ένα βλέμμα

στον Νικία, «έκανε μια συναρπαστική ανακάλυψη». Έκανε νόημα στον Νικία και στον Μενέσαρκο να τον ακολουθήσουν στην άκρη του αυλόγυρου, για να μην τους ακούσουν οι φρουροί και ο αιχμάλωτος. Μαζί τους πήγε και ο Ησίοδος, στο πλευρό πάντα του Μενέσαρκου.

«Ο άντρας ισχυρίζεται ότι είναι ένας απεσταλμένος που έχασε τον δρόμο για τη Θήβα», εξήγησε ο Λίνος. «Φαίνεται πως ο Νικίας σκότωσε τον στρατό του, Μήδους φρουρούς, και τον αιχμαλώτισε».

Ο Μενέσαρκος έμεινε με ανοιχτό το στόμα και κοίταξε τον Νικία, ο οποίος ανασήκωσε τους ώμους. «Ε όχι και στρατός», είπε ο Νικίας. «Έξι Μήδοι ήταν όλοι κι όλοι. Και ο Πέρσης είναι πιο τυφλός και από τυφλοπόντικα. Να και το ταχυδρομικό του σακίδιο», πρόσθεσε, έβγαλε τον δερμάτινο σάκο από τον ώμο του και τον έδωσε στον Λίνο, που τον άνοιξε αμέσως και ψαχούλεψε το περιεχόμενό του.

«Τι είπες στον Πέρση μόλις πριν από λίγο;» ρώτησε ο Μενέσαρκος.

«Του έλεγα», απάντησε ο Λίνος, «ότι θα του φερθούμε με τον σεβασμό που αρμίζει στο αξίωμά του. Και τον ευχαρίστησα που προσφέρθηκε να αποκαλύψει τον κώδικα για να αποκρυπτογραφήσουμε τα έγγραφά του. Δεν έχω ξανασυναντήσει στη ζωή μου πιο δειλό πλάσμα, τόσο πρόθυμο να αποκαλύψει πληροφορίες. Τρέμει τα βασανιστήρια».

«Παράξενο», σχολίασε ο Νικίας. «Γιατί νωρίτερα μου περιέγραφε όλο χαρά την απόλαυση που ένιωθε όταν έβλεπε κάποιον να βασανίζεται στους ειδικούς βασιλικούς θαλάμους».

«Ο μεγαλύτερος τύραννος συνήθως έχει καρδιά ελαφιού», απάντησε ο Λίνος.

«Δεν καταλαβαίνω», είπε ο Μενέσαρκος. «Τι δουλειά έχει ένας Πέρσης απεσταλμένος στη Θήβα;»

«Είναι υπηρέτης κάποιου Αστυκτόνου, πάει να πει Δολοφόνο Πόλεων», είπε ο Λίνος. «Συμβουλεύει τους Σπαρτιάτες τα τελευταία χρόνια σε θέματα πολιορκίας».

«Έχεις ξανακούσει γι' αυτό τον Αστυκτόνο;» ρώτησε ο Νικίας.

«Ω, ναι», είπε ο Λίνος. «Έχω δει στην ανατολική Ιωνία τα αποτελέσματα του καταστροφικού αυτού νου. Δεν έχει αποτύχει ποτέ

σε πολιορκία ακρόπολης, διαφορετικά θα είναι αναγκασμένος να τρώει τα παιδιά και τα εγγόνια του για βασανιστικά μεγάλο χρονικό διάστημα».

«Ωραίο κίνητρο», είπε ο Μενέσαρκος.

«Ναι, αλλά γιατί πήγαινε στη Θήβα;» ρώτησε ο Νικίας.

«Ο Αστυκτόνος σχεδιάζει να μεταφέρει εκεί τη βάση των επιχειρήσεών του», αποκρίθηκε ο Λίνος.

«Τι είδους επιχειρήσεων;» πετάχτηκε ο Ησίοδος.

Ο Λίνος αγνόησε την ερώτηση του Ησίοδου γιατί έψαξε κάτι στον σάκο και το τράβηξε έξω – ένα ξυλόγλυπτο κυλινδρικό αντικείμενο. «Πολύ χρήσιμο», είπε. «Περσική κυλινδρική σφραγίδα». Ύστερα γύρισε και κοίταξε τον Ησίοδο. «Για να απαντήσω στο ερώτημά σου, την επιχειρησιακή βάση για την πολιορκία των Πλαταιών. Αυτό το δειλό πλάσμα μόλις με πληροφόρησε ότι πάνω από πενήντα χιλιάδες οπλίτες και δούλοι διασχίζουν αυτή τη στιγμή τον Ισθμό της Κορίνθου και κατευθύνονται κατά δω. Θα φτάσουν σε πέντε μέρες, οπότε θα ενωθούν και με άλλους δέκα χιλιάδες από τα Μέγαρα και την Κόρινθο».

Ο Νικίας κοιτούσε τον Λίνο εμβρόντητος, ύστερα γύρισε το βλέμμα στον παππού του, στα χείλη του οποίου είχε σχηματιστεί ένα σαρόδονιο χαμόγελο.

«Αποκλείεται», σχολίασε. «Αυτό που περιγράφεις είναι όλες οι δυνάμεις που μπορεί να διαθέσει η Σπάρτη. Ολόκληρο το στράτευμα των Σπαρτιατών και των ειλωτών τους, όπως και των πολεμιστών από τις υποτελείς πόλεις-κράτη». Επεξεργάστηκε λίγο τις πληροφορίες πριν κουνήσει το χέρι του λέγοντας: «Ο Πέρσης φουσκώνει τους αριθμούς επίτηδες».

«Δε νομίζω ότι λέει ψέματα», απάντησε ο Λίνος. «Αλλά θα μάθω περισσότερα όταν αποκρυπτογραφήσω όλα τα έγγραφα που κουβαλούσε στον σάκο του... και αφού τον βασανίσω, εννοείται», πρόσθεσε με απάθεια. «Λέει πως οι Σπαρτιάτες θα χτίσουν τείχος γύρω από την ακρόπολη ώστε να εμποδίσουν τον ανεφοδιασμό και να λιμοκτονήσουμε, αυτή είναι η συμβουλή του Αστυκτόνου».

«Τείχος;» ρώτησε ο Νικίας. «Γύρω από ολόκληρη την ακρόπο-

λη; Δε γίνονται αυτά. Θα τους πάρει δέκα χρόνια να χτίσουν πέτρινο τείχος...»

Εκείνη τη στιγμή μια σάλπιγγα ήχησε από το τείχος και όλοι οι άντρες στον αυλόγυρο έστρεψαν ταυτόχρονα τα κεφάλια τους προς τα εκεί. Τρία κοφτά σαλπίσματα ακολουθούμενα από ένα παρατεταμένο. Το σήμα επαναλήφθηκε.

«Η προειδοποίηση από τα ορεινά παρατηρητήρια», είπε ο Λίνος, καρφώνοντας το διαπεραστικό του βλέμμα προς την κατεύθυνση που υψωνόταν το βουνό, σαν να μπορούσε να δει μέσα από το πέτρινο τείχος.

Ο Νικίας ο Πλαταιεύς έχει επιβιώσει από πολύνεκρες μάχες και σκληρά βασανιστήρια. Ο νεαρός πολεμιστής πρέπει τώρα να αντιμετωπίσει τη μεγαλύτερη πρόκληση της ζωής του: να οδηγήσει τον λαό της πόλης του σε μια απεγνωσμένη έξοδο για την Αθήνα ενώ καταδιώκεται από μια τεράστια στρατιά Σπαρτιατών εισβολέων.

Από τα δάση του θρυλικού όρους Κιθαιρώνα μέχρι τους δρόμους της Αθήνας, όπου κόσμος πεθαίνει από τον λοιμό, και τα τρομακτικά λατομεία των Συρακουσών, ο Νικίας πρέπει να καταφύγει στο σπαθί και στην ευφυΐα του για να κατατροπώσει τους εχθρούς του και να βοηθήσει μια πόλη αποκομμένη από τον υπόλοιπο κόσμο εξαιτίας των αδίστακτων εισβολέων.

**Μετά τα ΟΙ ΠΟΙ ΤΟΥ ΔΙΑ και ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ ΠΡΟ
ΤΩΝ ΠΥΛΩΝ η Τριλογία του Πολεμιστή
κλείνει με τον πιο επικό τρόπο.**

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-1452-2

9 786180 114522

ΚΩΔ. ΜΗΧΣΗΣ: 17124

ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΕ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ